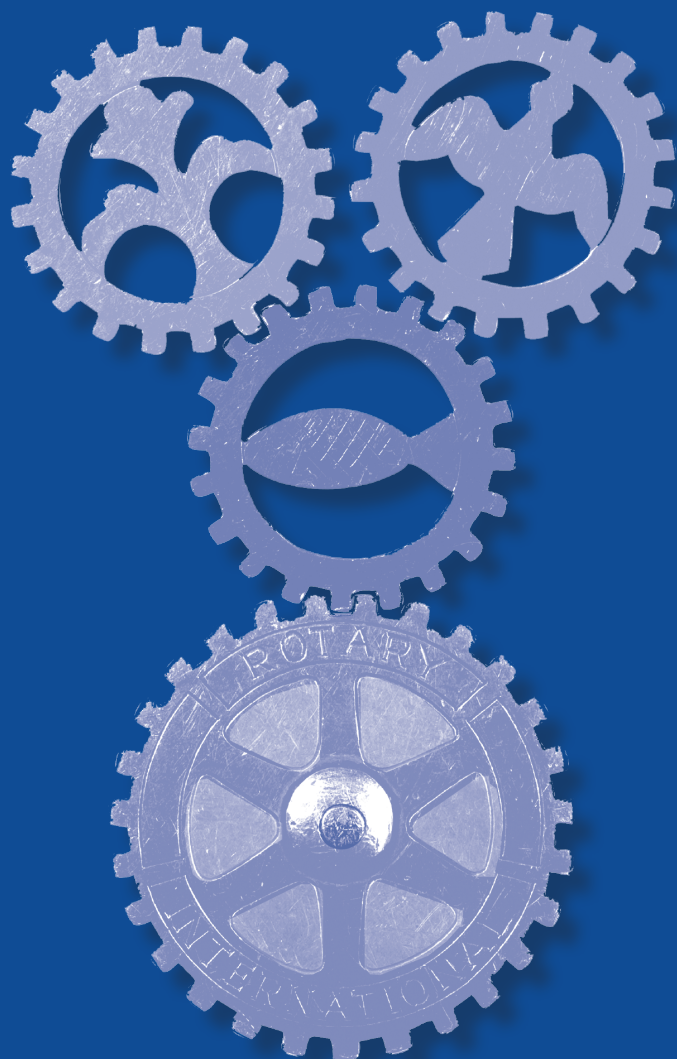

Seksti år i «Service Above Self»

BÆRUM ROTARY KLUBB | NORWAY

CHARTRET 24. MARS 1954

Forord

Til Bærum Rotary Klubbs 25- og 40-års jubileum ble det utgitt beretninger om klubbens liv og virke. Innholdsmessig er disse publikasjonene bygd opp som byggeklosser, med stoffvalg fra henholdsvis årene 1954 – 1979 og 1979 – 1994. For å få frem en mer helhetlig oversikt over virksomheten i klubbens første 40 år, ble et gjenoptrykk av 25-års trykksaken inkludert som en første del av 40-års beretningen.

Det er også laget et grovkast til en planlagt trykksak i forbindelse med 50-års jubileet, manuskriptet kom imidlertid aldri over skissestadiet, noe som nok kan tilskrives at det ble valgt et annet og mer krevende opplegg, med mange parallelle bidragsyttere.

For den foreliggende beretning i anledning klubbens 60-års jubileum, er det i likhet med de to foregående beretningene valgt å strukturere stoffet etter Rotary-tema. Hele tidsepoken 1954 – 2014 er behandlet som en bolk for å gi presentasjonen en mest mulig korrekt og enhetlig karakter. Stoff som er grundig behandlet i de foregående beretningene er det som regel bare henvist til som BRK 25 eller BRK 40.

Det er lagt vekt på grundig og kritisk gransking av klubbens arkiv for å kvalitetssikre faktagrunnlaget for denne beretningen. Klubbens arkiv er imidlertid dessverre ganske ukomplett. Noe arkivmateriale kan kanskje skaffes eller gjenskapes, men i så fall får man bruke eventuelle nye opplysninger til å kontrollere og/eller utfylle den foreliggende beretningen.

Klubbens historie er forhåpentligvis av interesse for alle medlemmene, men trolig er behovet for bakgrunnsinformasjon størst for nyere medlemmer. (Etter 25-års-jubileet har det nærmest vært full utskiftning av medlemmer og over halvparten av de nåværende medlemmene har kommet til etter 40-års-jubileet.)

En forskjell fra 25- og 40-års-skriftene, er at den foreliggende publikasjonen gjør utstrakt bruk av illustrasjoner.

Appendiks A1 – A4 gir en medlemsoversikt for jubileumsåret, fortegnelse over PHFer i BRK og verv/oppdrag klubbens medlemmer har vært engasjert i på klubb-, distrikt- og International-planet og A5 og A6 er tidligere upubliserte prosjektsluttrapporter. Selv om Appendiks-seksjonen er ment som en regulær del av 60-års-beretningen, er kjennskap til dette stoffet rimeligvis ikke nødvendig for lesing av teksten i Kap. 1 – 13.

Flere av klubbens medlemmer har bidratt med notater og annet stoff som er benyttet i det endelige produktet i omarbeidet form. Vi takker bidragsyterne samlet uten å nevne eller fremheve noen spesielt – dvs. vi har praktisert redigeringsregelen: «Ingen navn nevnt, ingen glemt».

Sidsel Eide har vært engasjert til å forestå redigeringsarbeidet.

Under arbeidet med den foreliggende beretningen ble vi oppmerksom på et navn som må ha falt ut ved redigeringen av 40-års-beretningen. Vi tar navnet med i dette forordet for at denne avgjørende innsatsen for BRKs PolioPlus aksjon ikke skal forbli i glemselens mørke. Hovedgevinsten i vårt PolioPlus-lotteri i 1988, var et syvdagers cruise i Karibien og transport til/fra Miami, som ble skaffet av Sigvart B. Eriksen. En forsinket takk til Sigvart.

Bærum, mars 2014

Arne Kjekshus/Tone Strand Molle

Innhold

1	Rotary-fundamentet	5
2	Bærum Provisorisk Rotary Klubb	8
3	Bærum i Rotarys gullalder	10
4	Bærum Rotary Klubbs regalier	12
5	Møtet er satt	20
6	Seremonier ved spesielle anledninger	24
7	Utflukter og sosialt samvær	28
8	Jubileer, jubileumsgaver og jubileumsprosjekter	32
9	Revidert administrasjonsstruktur	39
10	BRKs prosjektengasjement	42
11	Rotarys utfordringer	51
12	BRK 2014: i rute	54
13	Neste milepæl – BRK ser mot 2024	57
	Appendiks (A1–A6)	60

1

Rotary-fundamentet

Søker man på egennavnet Rotary i ulike trykte eller digitale allmennorienterte oppslagsbaser finner man meningsmessig samsvarende, men sjelden identiske forklaringer. To eksempler: (1) «Rotary er en uavhengig, verdensomspennende serviceorganisasjon som arbeider på etisk grunn.» (2) «Rotary International (RI) er et upolitisk, humanitært, frivillig forbund av Rotary klubber.» Berettigelsen av ordet humanitært i det andre eksemplet er åpen for diskusjon (se Kap. 9 – 13). For øvrig mangler begge eksemplene synliggjøring av Rotarys formål.

De tre sentrale ordene i den norske formuleringen av Rotarys formål er: «Å gagne andre». Rotary budskap kommer enda tydeligere frem når vi tar med bevegelsens faste motto: «Service Above Self». Sammenstilt og i norsk språkdrakt blir dermed parolen: «Å gagne andre fremfor egen nytten».

Rotary strever både innad og utad med å holde sin ideologi og sine virkemidler enkle. I enkelte sammenhenger har Rotary ikke klart det og man er da gjerne enten ikke forstått eller sågar misforstått. Den første tredelen av årsmottoet for Rotary-året 1956/57 «Hold Rotary enkelt» er stadig en aktuell problemstilling for alle nivåer i Rotary-bevegelsen. Utfordringen til å gagne andre har ingen begrensning mht. geografi, saksområde, økonomisk omfang, vanskelighetsgrad, person, tid osv.

Den fullstendige teksten til den gjeldende norske formuleringen av Rotarys formål er gjengitt i Bilde 1 sammen med den offisielle engelske versjonen. Den i øyenfallende forskjellen mellom de to variantene er at den engelske teksten er bygget rundt substantivene «ideal of service», mens verbet «å gagne» har en tilsvarende sentral rolle i den norske teksten. Siden det er den engelske varianten som teller, har slike distink-

The object of Rotary is to encourage and foster the ideal of service as a basis of worthy enterprise and, in particular, to encourage and foster:

The development of acquaintance as an opportunity for service;

High ethical standards in business and professions; the recognition of her/his occupation as an opportunity to serve society;

The application of the ideal of service by every Rotarian to her/his personal, business, and community life;

The advancement of international understanding, goodwill, and peace through a world fellowship of business and professional persons united in the ideal of service.

Rotarys formål er å fremme og styrke viljen til å gagne andre som grunnlag for all virksomhet, og spesielt viljen til:

Å utvikle vennskap som grunnlag for å gagne andre.

Å stille høye etiske krav i vårt yrkesliv, vise respekt for alt nyttig arbeid og bruke hver enkelt rotarianers yrke som mulighet til å gagne samfunnet.

Å gagne andre i privatliv, yrke og samfunnsliv.

Å arbeide for internasjonal forståelse, samhold og fred gjennom et verdensomspennende fellesskap av personer fra forskjellige yrker i idealet om å gagne andre.

sjoner liten praktisk betydning for virksomheten i klubber og distrikter. Ideologisk ville det imidlertid være ønskelig med klare omforente kriterier for hva Rotary-virksomhet innebærer. Den autoriserte definisjonen av Rotarys formål (Bilde 1) er ordrik, noe som bl.a. reflekterer konkretisering ved omfattende eksempelbruk. Det uheldige er imidlertid at mål og virkemidler blandes slik at resultatet blir redusert presisjonsnivå.

RI-presidentene har siden Rotary-året 1950/51 operert med årsmotto som skal sette fokus på saker Rotary skal vie spesiell oppmerksomhet i deres Rotary-år. Dette er i og for seg et meget prisverdig tiltak, men forbausende mange får ikke med seg distinksjonen mellom årsmottoene og Rotarys faste motto. Dette kan skape unødvendig ideologisk forvirring og selv om problemer og konsekvenser ikke er av de største kan det nå kanskje være betimelig å evaluere nytten av å operere med to parallelle mottoopplegg.

Bilde 1. Engelsk, (Kilde: Manual of Procedure, Rotary International, 2012) og norsk (Kilde: Norsk Rotary Håndbok, Norsk Rotary Forum, 2012) formulering av Rotarys formål. Engelsk versjon har forrang.

2

Bærum Provisorisk Rotary Klubb

Allerede på et meget tidlig stadium i Rotary-bevegelsens utvikling, trolig før 1920, eksisterte det prosedyrer for etablering av nye klubber. De någjeldende retningslinjer for Rotary knoppskyting er nedfelt i prosedyremanualen (MOPen), og det er ingen grunn til å anta at oppskriften var vesentlig forskjellig da Bærum Rotary Klubb (BRK) ble til i 1953/54.

BRKs læretid som provisorisk Rotary Klubb varte fra 13/2-1953 (søknad om opptak i RI er datert 23/11-1953) til 24/3-1954 og i dette tidsrommet ble det holdt møtevirksomhet med godt forberedte og entusiastiske fremførte innlegg om Rotary. Som fadderklubb oppnevnte guvernøren Gimle Rotary Klubb og klubbens president 1952/53 Hartvig K. Munthe, fungerte som guvernørens spesielle representant (GOSREP). BRKs offisielle charterdato er 24/3-1954, mens charterfesten først ble avholdt den 24/5-1954 på Strand Restaurant. Se BRK 25 for omtale av klubbens etableringsfase.

En formell begrunnelse for en etableringsordning som frembringer administrativt sett like, nærmest klonede, klubber, er at det er klubbene og ikke klubbenes medlemmer som er med i paraplyorganisasjonen Rotary International. Ensartede ytre kjennetegn mht. organisering av klubbvirksomheten, spesielt opplegget for de ukentlige medlemsmøtene, letter samarbeid mellom klubber og samkvemmet mellom rotarianere fra ulike klubber og distrikter. En besøkende rotarianer skal kunne nikke gjenkjennende til ulike poster i programmet for et medlemsmøte selv om hun/han ikke behersker språket.

Med sine røtter i etikk og moral må Rotary-bevegelsen sikre seg at hver enkelt klubb drives i samsvar med den etiske standard man stiller opp for andre. Rotary er rett og slett avhengig av godt omdømme på alle felter bevegelsen engasjerer seg.

Grunnleggende særtrekk ved Rotary-klubber, f.eks. kriterier for medlemskap, fremmøteregele, arbeidsprinsipper, samarbeidsformer, tjenestetegrene osv. læres, fortolkes, og eventuelt tilpasses mens den kommende klubben enda er på midlertidigstadiet. Erfaring viser at eventuelle unoter som adopteres i etableringsfasen kan bli vanskelig å bli kvitt etterpå.

Bærum Rotary Klubb vil nok engang berømme fadderklubben og GOSREP for godt utført tilrettelegging, veiledning og inspirasjon under etableringen av vår klubb. Erfaring fra de 60 årene BRK har eksistert viser at klubben opptrer med verdighet og konstruktiv innstilling til Rotarys utfordringer enten det dreier seg om mindre saker av lokal karakter eller større komplekse internasjonale spørsmål.

3

Bærum i Rotarys gullalder

I Rotary-sammenheng kan betegnelsen gullalder brukes til å beskrive et tidsavsnitt der bevegelsen har vokst raskt sammenlignet med situasjonen før og etter. Gullalderens kjennetegn er god rekruttering til eksisterende klubber, interesse for etablering av nye klubber og Rotary-ideologiens spredning til nye land og territorier.

Spredning av Rotary-konseptet begynte nokså umiddelbart etter at den første Chicago-klubben var etablert i 1905. Norsk Rotarys «stamfar», Oslo (Kristiania) RK, ble chartret i 1922 med Fort Dogde RC, Iowa som fadderklubb. Av slektstre-illustrasjonen i Bilde 2 fremgår det at Bærum Rotary Klubb er en tredje generasjons norsk Rotary-klubb (femte generasjon totalt: Chicago – Fort Dogde – Oslo – Gimle – Bærum). Allerede i Rotary-året 1953/54 var det registrert 16 andre-generasjons norske Rotary-klubber og tredje generasjons klubber hadde gjort sitt inntog med hele 50 etablerte eller provisoriske klubber. (Forgreninger og sammenvoksinger gjør slektstreillustrasjoner mer og mer uoversiktlig etter hvert som nye generasjoner av klubber kommer inn i bildet.) BRK har selv virket som fadderklubb ved etableringen av Asker RK (1955), Sandvika RK (1963), Bekkestua RK (1975) og Lysaker RK (1985), og figurerer derigjennom som stamfarklubb for i alt tre Rotary-klubber i Asker og syv Rotary-klubber i Bærum. (I tillegg til de som allerede er nevnt figurerer Nesbru og Skaugum i Asker og Bærum Verk, Bærum Vest, Eiksmarka og Kolsås i Bærum, som andre generasjons etterkommere etter Bærum Rotary Klubb.)

Bilde 2. Slegtstre for norsk Rotary-bevegelse 1922 - 1972. Tegnet av C. M. Kjær. BRK dukker opp som forgreining fra Gimle-greina (nr. 7 nedenfra på høyre side). Grønnfargingen av bladverket og den gråbrune fargen på stammen, er introdusert av forfatterne.

Utbredelsen av Rotary i Norge viser grovt sett de samme trekk som i andre land. En lang innledningsfase med jevnt, men beskjedent tilsig av nye klubber og medlemmer. Dette har en naturlig forklaring i de rådende forhold før, under og etter andre verdenskrig. Først på begynnelsen av 1950-tallet hadde forholdene normalisert seg. For Rotary førte dette til stor interesse for etablering av klubber. Omstillingen fra en livssituasjon der tanker og handlinger var preget av krigens grusomheter, til en tilstand mer preget av fred og harmoni ledet mange til å reflektere over hvorledes det kunne skapes en bedre verden. Dette ga tydelig gjengklang med Rotarys ideologi om «å gagne andre».

Starten på Rotarys gullalder kommer til uttrykk som en markert økning i antall medlemmer i etablerte klubber og ved dannelsen av nye klubber. Denne oppblomstringen som BRK kom med i, er ganske generelt et globalt fenomen. Dokumentasjon finnes i statistikker og/eller mer skjønnsmessige vurderinger rapportert i ulike kilder på klubb, distrikt og globalt nivå. Det samme kildematerialet viser for øvrig at det er lettere og mer effektivt å verve en gruppe medlemmer til etablering av en ny klubb enn enkeltvis rekruttering til en eksisterende klubb. Mens starten på gullalderen er ganske veldefinert, er slutten på epoken mer gradvis. De ulike kildene viser igjen samme utvikling. Klubber og distrikter viser en begynnende stagnasjon som inntrådte på slutten av 1980-tallet.

Ved chartringen hadde BRK 21 medlemmer, men tilgangen på medlemmer var god, og i 1950- og 1960-årene, ble tallet raskt mer enn fordoblet, selv med stor utskifting i medlemslisten.

Allerede før 20-års jubileet hadde medlemstallet kommet opp i 50 – et medlemstall som synes å representere et nærmest fast dreiepunkt i klubbens liv og virke. Med et slingringsmonn på pluss/minus tre har nemlig klubbens medlemstall holdt seg bemerkelsesverdig konstant mellom 47 og 53 i perioden 1972 – 2008 (Kilde: Norsk Rotary Matrikkel; årbøker 1972/73 – 2008/09. Andre kilder indikerer at matrikkel-dataene ikke nødvendigvis er helt etterrettelige. Feilrapportering?) I løpet av et Rotary-år kan/vil det for øvrig forekomme betydelige forandringer i medlemsflokkene. Ved årsskiftet 2013 – 2014 hadde BRK 46 medlemmer (A1).

4

Bærum Rotary Klubbs regalier

Alle Rotary-klubber har ett eller flere regalier som symboliserer deres status som suverene klubber innenfor fellesskapet Rotary International. BRK har fire slike billedlige kjennetegn på klubbens rett til autoritetsutøvelse innad i Rotary-organisasjonen og etter fullmakt å fronte Rotary-bevegelsen utad.

Charter-dokumentet er selve autorisasjonen på klubbens rett til å drive som Rotary-klubb, med de plikter som følger av dette. Et fotografi av charter-brevet er vist i Bilde 3 sammen med en autorisert translatørs oversettelse til norsk. Dokumentet, datert 24. mars 1954 (klubbens charterdato eller «fødselsdag») inneholder navnetrekkene til RI President, RI General Secretary og Governor D 79 i egenskap av deres sentrale posisjoner som tillitsvalgte i Rotary-året 1953/54.

Ordstyrer-klubba symboliserer innehaverens rettigheter som møte- eller forhandlingsleder og markerer makt, kontroll og verdighet. Under charterfesten fikk Bærum Rotary Klubb en enkel, elegant klubbe, i mørkt trevirke, påsatt en sølvplate med et inngravert Rotary-hjul. Denne klubba kom dessverre bort på 1990-tallet. En ny klubbe ble så overrakt på et ordinært klubbmøte i Rotary-året 1997/98. Den nye klubba (Bilde 4) er laget i messing av en instrumentmaker ved Universitetet i Oslo. På skaftet står initialene B.R.K. og charterdatoen 24.03.54. På klubbbehodet er det festet et Rotary-merke.

Klubb-vimpel (omtales også som flagg, fane eller banner), ble anskaffet allerede i 1955. Nå, 60 år senere, finner kanskje enkelte medlemmer det merkelig at man prioriterte vimpelanskaffelse kort tid etter chartringen.

Symboleffekter som identitet, inkludering, fellesskap, anerkjennelse osv. inngår trolig i forklaringen av dette valget. «Alle andre Rotary-klubber har egen vimpel», inngår også gjerne som premiss for vimpel-anskaffelse (se også MOPen).

Håkon Stenstadvold ble anmodet om å komme med forslag til vimpel, og hans løsning av oppdraget er vist i Bilde 4. Dette utkastet (datert 1954) ble fremlagt på et klubbmøte i 1955 og vedtatt som BRKs offisielle vimpel (1955-vimpelen). I klubbens arkiver er det lite informasjon som kan kaste lys over hva Stenstadvold ønsket å formidle med vimpelens motivvalg og utforming. Det enkle grantreet med sne og hvite lys dreier tankene mot julen og juletidens mange gleder. Det sentralt plasserte Rotary-hjulet gir assosiasjon om lys og varme og Rotarys budskap om verdensomspennende fellesskap, vennskap og fred som gave til menneskene. Leserne oppfordres imidlertid til å la egne tanker få spillerom.

I 1990-årene begynte klubbens styringsorganer mer systematisk å bruke en stilisert gjengivelse av tannhjulmotivet fra presidentkjedet som logo (se omslaget). Dette aktualiserte ønsket om en BRK-vimpel med samme motiv. Etter diskusjoner i ulike klubb-fora fikk Paul Sutter i oppdrag å lage et utkast til ny vimpel. I et klubbmøte våren 2006 ble det med stor begeistring vedtatt å autorisere vimpelen til venstre i Bilde 4, som offisiell BRK-vimpel. Det ble imidlertid ikke gjort vedtak om å annullere autorisasjonen av 1955-vimpelen. Klubben har dermed to offisielle vimpler, men dette skaper ingen komplikasjoner og kan gjerne utlegges som en gest til Håkon Stenstadvold; den faktiske opphavsmannen til begge vimpelvariantene.

Bilde 3. Charter (etableringsdokument) for Bærum Rotary Klubb. Øverst den engelsk-språklige originalversjonen med signaturene til RI President 1953/54 Joaquín Serratos Coblis Monte (Montevideo RC, Uruguay; års-motto «Rotary is Hope in Action»), RI General Secretary Georg R. Means (Greenwood RC, TL, USA) og Governor D 79 T. R. Olsen (Stavanger RC, Norway). Under en oversettelse av Charteret til norsk.

Det erklæres herved at Rotary klubb

Bærum, Norge

er forskriftsmessig organisert. Klubben har gjennom sine tillitsvalgte og medlemmer forpliktet seg til å overholde forfatning og vedtekter for Rotary International og bekrefter dette ved å ta imot dette sertifikat. Klubben er dermed opptatt som medlem av

Rotary International

med alle rettigheter og privilegier slikt medlemskap fører med seg.

Som bevis på overstående forsynes sertifikatet med Rotary Internationals segl og underskriftene til bemyndigede tillitsvalgte. Den 24. mars 1954.

Presidentkjedet (Bilde 5) er klenodiet blant BRKs regaler. Motivvalg, materialer og utforming gjør denne bruksgjenstanden til et gedigent kunstverk. Opphavsmannen er igjen Håkon Stenstadvold og hans løsning av oppdraget «presidentkjede til BRK» viser hvorfor han regnes som betydelig norsk kunstner. Stenstadvolds skisse til presidentkjedet (datert 1964) ble godtatt uten endringsforslag.

Siden Stenstadvold var charter-medlem i klubben er det lett å spekulere om det er gitt feil årstall i dateringen på skissen. Hovedboken for regnskapsåret 1963/64 viser imidlertid at det ikke er tilfellet. Der dukker det nemlig opp en utgiftspost for et restbeløp vedrørende presidentkjedet. Kjedet fremstår derfor som «en presang fra klubben til klubben» i anledning ti-årsdagen for chartringen. Kjedet ble for øvrig ikke fullfinansiert over klubb-budsjettet og det må således også ha vært en eller flere «anonyme» sponsorer involvert.

Kjedet er formet som et halsband i lær, hvorpå det er påmontert forskjellige metallfigurer. Denne dekoren grupperes naturlig i tre kategorier. Nederst finner vi tannhjul-motivet, det etterfølges av en rekke mindre figurer og dekoren toner øverst ut i en rad med skjold. Skjoldenes rolle er åpenbar; på dem skal klubb-presidentenes navn inngraveres i kronologisk rekkefølge. De lett krummede dobbelt-strekene mellom de første skjoldene på høyre og venstre side er nok bare en påminnelse om at skjoldenes rekkefølge veksler fra side til side.

Tannhjulmotivet har trolig sin rot i oldtidens verdensbilde der man trodde at alt i den materielle verden var bygd opp av noen få elementer. Empedokles (483 – 423 f.kr.) og Aristoteles (384 – 322 f.Kr.) konkluderte med at det dreide seg om fire grunnelementer; vann, luft, jord og ild (et filosofisk tenkebygg Stenstadvold kjente godt til). Dersom man lar Rotary-hjulet ta ildens plass (her som synonym til varme eller energikilde) og lar fisk, blomst og fugl symbolisere henholdsvis vann, jord og luft, får man en metafor som gir Rotary en helt sentral rolle i en slik enkel verdensanskuelse.

Mellom skjoldene og tannhjulmotivet finner vi åtte mindre figurer (seks grupperinger). Disse danner en slags rebus som skal leses ovenfra og nedover, først på venstre side, deretter på høyre side. Det er lett å se hva

de forskjellige brikkene representerer i dagligdags sammenheng, mens **Rotary-fortolkningen** blir skjønnsmessig og personavhengig: (1) Krone – **den (de) utvalgte særstilling**. (2) Spade/sverd – **arbeid/kamp**. (3) Hjerter – **vennskap**. (4) Matematisk tegn for addisjon; pluss – **og**. (5) Fredssymbol – **fred, forståelse**. (6) Anker – **forankring/feste**.

Disse stikkordene står sentralt i målbeskrivelsen for Rotarys virksomhet (se Bilde 1), spesielt siste punkt: «Å arbeide for internasjonal forståelse, samhold og fred gjennom vennskap over landegrensene mellom mennesker fra alle yrker.»

Den overordnede hensikten med symbol-kombinasjonen kan være å fremheve klubb-presidentens sentrale rolle i Rotarys verdensomspennende nettverk. Det er jo klubbene og ikke klubbens medlemmer som er medlem av Rotary International (se Kap. 1).

Bilde 4: Foran: Bærum Rotary Klubbs ordstyrerklubbe (1997-versjonen). Bak: klubbens vimpler. Fra høyre den offisielt vedtatte versjon av 1955-vimplen med Håkon Stenstadvolds signatur, dernest et eksemplar av siste opptrykk av denne vimpelvarianten og til venstre 2007-vimpelen med det karakteristiske tannhjul-motivet fra presidentkjedet. Motiv, utforming og farger er de samme som i klubbens logo.

Bilde 5. Bærum Rotary Klubbs presidentkjede. Kjedet er utformet i lær med påsatte metallfigurer. En kortfattet omtale av motivene er gitt i teksten. Navn på klubbpresidentene er gravert på skjoldene i kronologisk rekkefølge. Se A2 for fortegnelse over klubbens presidenter og sekretærer i 1953/54–2013/14. Kjedetets endelige utforming er i praksis identisk med Håkon Stenstadvolds utkast, til venstre, (signert 1964).

5

Møtet er satt

Det er mandag og klokken er 18.15. Presidenten (Bilde 6) har tatt på seg kjedet og kaller forsamlingen til orden med BRKs egen ordstyrerklubb eller båtforeningens skipsklokke. Den hjemmekoselige summingen rundt bordene dør langsomt ut. Noen av klubbens medlemmer har faktisk møtt frem en drøy halv time før møtestart for å få med seg forlenget samvær med Rotary-venner og en ekstra kopp kaffe.

Det ukentlige medlemsmøtet kan begynne. Første post på presidentens agenda er å ønske alle velkommen og spesielt å fremheve gjester ved å presentere dem og deres relasjon til klubben/møtet. Deretter følger tradisjonelle innslag om egne medlemmer – fødselsdager og annet personalia som påkaller oppmerksomhet, møtt i andre Rotary-klubber o.l. Disse programpostene dukker opp på de ukentlige Rotary-møtene verden rundt.

For å skape og opprettholde medlemmenes interesse for møtevirksomheten er det viktig å holde oversikt og styring med tidsrammen (totalt én time) for den programbelagte delen av møtene. Det er derfor anbefalt at agendaen samler all Rotary-informasjon presidenten ønsker å formidle i plenum i en sekkepost: «presidentens kvarter». Mange presidenter har valgt å legge inn «ord for dagen», dikt, korte fortellinger, omtale av oppfinnere og deres oppfinnelser osv. i åpningssekvensen. Dette har vært ansett som berikende i møteopplegget, som ellers lett får et stereotypet preg. I noen tilfeller har dette imidlertid sprenget tidsrammen for møtet. For å sikre kontroll med tidsbruken bør slike innslag «bokføres» under «presidentens kvarter», og et kvarter må også i Rotary-praksis tilsvare 15 minutter.

«Tre-minutter» har tradisjonelt vært fine innslag i klubbens møtepro-

grammer. Rotarys opprinnelige intensjon med denne programposten, var å skape en kanal for spredning av Rotary-informasjon i Rotary-klubbene rundt omkring i verden. I Bærum Rotary Klubb har langt de fleste «tre-minuttene» dreid seg om yrkesorienterte tema. Generelt er programposten et utmerket opplegg til å formidle kort, konsis informasjon om dagsaktuelle emner. Et gjennomgående trekk er imidlertid at tre-minuttklokken «fortner» seg. Det er ikke uvanlig at slike innlegg kan ta tre – fire ganger den stipulerte tidsramme.

Høydepunktene i de ukentlige medlemsmøtene har vært (og er stadig) foredragene. Programkomiteen har med omhu tatt opp dagsaktuelle tema og funnet frem til kunnskapsrike innledere (Bilde 7). Tendensen i de senere år har faktisk vært at BRK har klart å få noen av Norges fremste eksperter som foredragsholdere.

Programkomiteen opererer med rullerende oversikter som gjerne strekker seg langt inn i fremtiden. Toppfolk er imidlertid ofte svært opptatte personer som ofte må melde avbud for å få timeplanen til å gå opp. Programkomiteens respons på utfordringen er å sette inn en innbytter/reserve, gjerne en mindre opptatt «kjendis» fra et annet felt eller fremover på «rullelista».

Interessen og engasjementet blant klubbens medlemmer kommer tydelig til syne i de etterfølgende meningsytringer og diskusjoner. Når stemningen i forsamlingen «bobler og syder» er det vanskelig, nærmest umulig, å overholde den offisielle møtetidsbegrensningen. Det er imidlertid presidenten, eventuelt den som besitter ordstyrerklubba som bestemmer når møtet skal heves. Dersom det er grunn til å forvente et svært forlenget møte vil det, som hovedregel, være lurt å sløyfe både tre-minutter og alle ikke absolutt nødvendige innslag under presidentens kvarter. Enkelte presidenter har gjort dette med vellykket resultat. Møtet avrundes med at presidenten takker foredragsholderen og eventuelle andre bidragsytere til programmet, minner om neste møte og erklærer møtet hevet ved et lett slag i talerstolen med ordstyrerklubba.

Som yngre Rotary-klubb fulgte BRK et programopplegg med en slags tredeling mellom eksterne foredragsholdere, bidrag fra egne medlemmer og møter med sosialt samvær og/eller ekskursjoner til bedrifter, institu-

Bilde 6. Bærum Rotary Klubbs første kvinnelige president, Tone Strand Molle (2007/08).

sjoner o.l. (se også Kap. 7). Etter hvert har innslagene fra egne medlemmer blitt mer sjeldne, enkelte år bare som begivenheter knyttet til de «obligatoriske» ego-presentasjonene. Denne utviklingen har rimeligvis gått noe for langt, for all erfaring viser at BRKs medlemmer er aktive og engasjerte individer som gjerne vil bli brukt.

Den store betydningen møtelokalene har for trivselen i klubben må sterkt fremheves. Frem til årsskiftet 1975/1976 holdt BRK medlemsmøtene på Strand Restaurant, og klubben skulle gjerne fortsatt med det. I forbindelse med restauratør-skifte ble imidlertid lokalene på Strand ikke tilgjengelige på mandager og klubben måtte på jakt etter nye møtelokaler.

PROGRAM FOR BÆRUM ROTARY KLUBB

2. HALVÅR 2011

Dato	Program	Ansvarlig	S. min
15.08.2011	Bærum	Bjørn W.	
22.08.2011	Innsett med jul	Rolf	Per Christian Blomqvist
29.08.2011	Ungdomsby Bærum	Rolf	Sigurd Eriksem
05.09.2011	Kort status Finn Sornes	Rolf	Johannes Faale
06.09.2011	Elektronikk ved Marit	Rolf	Bjarne Hager
12.09.2011	Gruvskole ved rektor	Rolf	
19.09.2011	Tastur med om to år	Rolf	
26.09.2011	Arv og arve Skjerve	Rolf	
27.09.2011	Popsmusikk fra Oslo	Rolf	
08.10.2011	Innsett med prosjekter	Rolf	
10.10.2011	Kjenns ut og ved dommen	Rolf	
17.10.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
24.10.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
25.10.2011	Commedia fra Oslo	Rolf	
31.10.2011	Har vi et ut ved generalforsamling	Rolf	
07.11.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
14.11.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
21.11.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
27.11.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
28.11.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
05.12.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
12.12.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
19.12.2011	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	

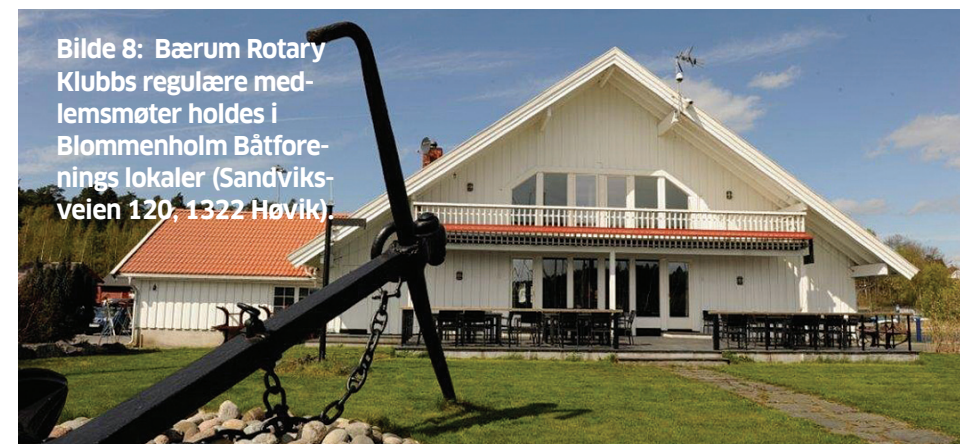
PROGRAM 2. HALVÅR 2010

Dato	Program	Ansvarlig	S. min
02.01.2010	Innsett med jul	Bjørn W.	
09.01.2010	Foreningsby Bærum	Rolf	Per Christian Blomqvist
16.01.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	Sigurd Eriksem
23.01.2010	Om Bærum og byplanarbeid	Rolf	Johannes Faale
30.01.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	Bjarne Hager
31.01.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
06.02.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
13.02.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
20.02.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
27.02.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
28.02.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
05.03.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
12.03.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
19.03.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
26.03.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
02.04.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
09.04.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
16.04.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
23.04.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
30.04.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	
07.05.2010	Arbeid ved skolest. 16	Rolf	

Bilde 7. Eksempler fra programkomiteens rullerende oversikt over tema og foredragsholdere til de ukentlige medlemsmøtene.

I en fem-års-periode fungerte BRK i en slags nomade-tilværelse, stadig på farten fra sted til sted. Klubben prøvde spisesteder som Caravelle (restaurant på tidligere Oslo Lufthavn, Fornebu), Esso Taverna og Scandic Hotel så vel som ulike slags lokaler: Esso Service Senter, Rosenvilde v.g. skole, Det norske

Veritas og Høvik menighetshus. I Blommenholm Båtforenings hus har klubben falt til ro, og selv om man ved et par anledninger har sett på økonomisk rimeligere alternativer (spesielt Hennie Onstad seniorsenter og Thon Hotels Oslofjord) er konklusjonen klar og entydig. BRKs hjem er i båtforeningens lokaler (Bilde 8)!

6

Seremonier ved spesielle anledninger

Bilde 9. Opptak av Øyvind Mork som nytt medlem i Bærum Rotary Klubb i 2013/14.

Mennesker omtales ofte som vanedyr – begivenheter skal vanligvis innordnes i de vanlige folder. Det gjelder også for rutinene i de ukentlige Rotary-møtene. Innimellom inntreffer det imidlertid hendelser som fortjener spesiell oppmerksomhet. BRK ser på opptak av nye medlemmer og

det årlige presidentskiftet som hendelser som fortjener spesiell oppmerksomhet.

Opptak av nytt medlem (Bilde 9) er en merkedag både for klubben og medlemmet. Begivenheten markeres med ekstra hyggelig ramme rundt møtet og selve opptaket skjer i litt høytidelige former og etter et fast ritual. Dato for opptak av nytt medlem kunngjøres i god tid før begivenheten skal finne sted.

Presidenten leder opptaksseremonien som innledes med at det nye medlemmet og fadderen blir bedt om å komme frem til talerstolen. Fadderen anmodes om å gi en kort presentasjon av det nye medlemmet. Presidenten takker for presentasjonen og minner de tilstedeværende om Rotarys formål. Presidenten ber så forsamlingen reise seg og bli stående under resten av seremonien.

Presidenten fester deretter et Rotary-merke på det nye medlemmets jakke, ønsker henne/ham velkommen som medlem av Bærum Rotary Klubb, og uttrykker forhåpning om at hun/han vil finne seg til rette i klubben og erfare medlemskapet som meningsfylt og givende.

Klubbens medlemmer kommer så frem etter tur og hilser det nye medlemmet velkommen med et håndtrykk. Seremonien avsluttes med at presidenten anmoder alle om å gjøre sitt beste for at det nye medlemmet skal trives i klubben. På dette trinn i seremonien kan det nye medlemmet eventuelt få ordet til f.eks. å takke for tilbudet om medlemskap i klubben. Presidenten erklærer deretter opptaksseremonien som avsluttet.

Fadderrollen opphører ikke ved opptaksseremoniens avslutning. Egentlig er det nå fadderens viktige funksjon starter. Det nye medlemmet må ikke bli sittende alene på møtene, men tvert i mot bli presentert for andre medlemmer og aktivt trukket inn i samtaler og diskusjoner. Fadderen må også følge med i nykommerens fremmøtemønster for å forhindre at nykommeren gradvis glir ut av miljøet. Nye medlemmer trenger videre innføring i «skikk og bruk i Rotary» og veiledning til å se sammenhengen mellom det ideologiske «å-gagne-andre» fundamentet (Kap.1), programmet på medlemsmøtene (Kap. 5 og 7) og prosjektvirksomheten (Kap.10).

Bilde 10. Presidentkiftet mellom Per-Olaf Berg-Jacobsen (2012/13) og Ørjan Steen, 2013/14).

Presidentkiftet (Bilde 10 og 11) skjer under sommerfesten som holdes i siste halvdel av juni. Til festen inviteres klubbens medlemmer med ledsagere. Overføring av presidentkjedet, presidentnåla og møtelederklubba, skjer under måltidet eller i etterkant av dette. Presidenten gir en kort oppsummering av Rotary-året som snart er over, takker nære medarbeidere for deres innsats og ønsker innkommende president til lykke med Rotary-året som er i startgropa.

Presidenten anmoder så innkommende president om å komme frem, tar av seg presidentkjedet og henger dette rundt halsen til etterfølgeren og overrekker møtelederklubba. Presidenten tar deretter av seg presidentnålen og fester denne på innkommende presidents jakke. I det innkommende president går frem for å ta imot kjedet reiser alle seg og blir stående til presidentkjedet er overført, møtelederklubba overrakt og presidentnåla festet.

Bilde 11. Presidentkiftet mellom Arne Kjekshus (1979/80) og Erik S. Onarheim (1980/81). Bildet gjenspeiler en begivenhet med litt historisk sus. Ikke bare er det over 33 år siden bildet ble tatt, men begge senioren deltar stadig aktivt i klubbens liv og virke. (Foto Budstikka.)

Den nettopp inaugurerte presidenten holder deretter en kort tale hvor det orienteres litt om prioriterte mål og ønsker for kommende Rotary-år. Påtroppende takker avtroppende president for innsatsen og fester en past-presidentnål som tegn på den nye status. Avtroppende presidents siste embetshandling er å erklære inaugurasjonsseremonien avsluttet.

7

Utflukter og sosialt samvær

Hvert Rotary-år arrangeres det en del sammenkomster/møter, som ikke naturlig lar seg systematisere under en felles tematisk overskrift. I bokholderiterminologi er dette en diversepost. Den store variasjonen er faktisk det mest karakteristiske felles trekk ved disse sammenkomstene, og medlemmenes opplevelser av dem er åpenbart avhengig av den enkeltes bakgrunn og interesser. Det omfangsrike tilbudet både fra vår klubb og naboklubbene må imidlertid ha gitt noe til alle. I løpet av de 60 årene BRK har eksistert har programmene under diverseposten sveipt over store opplevelsesmangfold innen kunst, kultur, natur, reiseliv, mat og drikke osv. Sett fra klubbens ståsted er likevel den største gevinsten at disse arrangementene med mykere programtilbud, ganske fleksible tidsrammer og gjerne med ledsagere, gjør medlemmene bedre kjent og styrker samholdet i klubben.

Mange av de begivenhetene som trekkes frem hyppigst når vi spør «Hva har Rotary-medlemskapet gitt deg?» er nettopp sammenkomster i denne kategori. Nær toppen i en tenkt rangeringsliste av minneverdige intimforestillinger med prominente skuespillere står Per Aabels resitasjon av H.C. Andersens eventyr om «Den lille pige med svovelstikkene» med en innlevelse som gjorde tilhørerne dypt grepet. Møtelokalene på Strand og den dempede belysningen dannet en nærmest perfekt ramme for fremføringen. Besøket i Det Norske Teateret med Gisle Straume på scenen og «gulvet» og Aasmund Olavsson Vinje som gjennomgående tema er en annen uforglemmelig opplevelse. Knut Wigert tok imot klubben i Henrik Ibsens leilighet i Arbins gate. Programmet besto i omvisning i leiligheten og visning av scener fra «Byggmester Solness». Igjen en minnerik man-

Bilde 12: Klubbens ekskursjoner i nyere tid til Nobel-instituttet, Høyesterett og Stortinget tilhører en annen eksklusiv gruppe særs vellykkede utflukter. Her leder Jan Tore Sanner oss gjennom gangene i Stortinget.

dag kveld. De tre kunstopplevelsene representerer gyldne øyeblikk som dessverre ikke kan gjenskapes.

Klubbens ekskursjoner i nyere tid til Nobel-instituttet, Høyesterett og Stortinget (Bilde 12) tilhører en annen eksklusiv gruppe særs vellykkede utflukter. Det enestående i denne sammenheng består ikke i å få adgang til institusjonene, men at ledere og/eller nøkkelpersoner med førstehånds kjennskap til virksomheten stilte opp som ciceroner. Klubben har i nyere tid også gjort bedriftsbesøk hos Telenor, Seilskuta Christian Radich og Hennie Onstad Kunstsenter. Bedriftsbesøkene i de første 10 – 20 årene etter at klubben var etablert gikk til de nære bedriftene i Bærum/ Sandvika og i første rekke medlemmenes tilknytninger – Stål og Stil, Radionette, Budstikka, Bærum Sykehus, verkstedene og kontrolltårnet ved Oslo Lufthavn Fornebu m.fl.

Bilde 13. Fra båtturen som markerte starten på Rotary-året 2007/08. Det som trengs for et vellykket, uformelt lag står på «bordet»: reker, loff, smør, majones og ikke minst hvitvin (for dem som hadde latt bilen stå hjemme).

Enkelte medlemsmøter har kun sosialt samvær på agendaen. Noen av disse er blitt årvise (se BRK 40) så som båttur (med bading og traktering med reker og hvitvin om bord; Bilde 13 og 14) ved oppstart etter sommerferien. Rakfiskaften (med tilbehør) i oktober/november, juleavslutning med julegløgg og småkaker og sommeravslutning, tidligere gjerne grilling, i den senere tid koldtbord (Bilde 15; se også BRK 40). Fra midten av 1980-tallet til begynnelsen av 2000-tallet var klubbens medlemmer så hyppig gjester hos Gjertrud og Erik Østby på Dalbo Gård, at denne begivenheten nesten kunne vært innlemmet blant de årvise tildragelser. Til disse arrangementene har medlemmenes ledsagere vært

Bilde 14. Før det spises må også rotarianere vaske seg. Deltakerne i 2007/08-cruiset til Middagsbukta, tok for sikkerhets skyld full dukkert.

invitert og klubben regnet dette som en viktig kanal for kommunikasjon med «hjemmefronten».

Intercity-møtene om sommeren, Bærum-klubbenes årvise arrangement på Thon Hotel Oslofjord, er i og for seg ordinære medlemsmøter, men skiller seg ved at de avholdes på annet sted og dag og flesteparten under en av de andre klubbens møteledelse. Den åpenbare fordel ved intercity-opplegget er at det store tilhører-tilfanget gjør at arrangørene kan invitere topp foredragsholdere også til møter som avholdes i den beste ferietiden.

Etter hvert som klubben er blitt eldre har det oppstått et økende avvik fra tredelsregelen. Som nevnt i Kap. 5. har det skjedd en dreining mot oftere bruk av eksterne foredragsholdere, mens bruken av egne krefter (interne foredragsholdere) er sterkt redusert. Dersom vi inkluderer bruken av interne foredragsholdere i diverseposten, får vi en skjønnsmessig anslått 40/60 fordeling mellom interne og eksterne krefter. Det er flere årsaker til denne dreiningen, men den viktigste er nok at andelen eldre medlemmer i klubben har økt. Mange av disse føler at de har gjort sin innsats og/eller regner seg faglig sett som utgått på dato, som noen har uttrykt det.

Bilde 15. Feststemte BRK-medlemmer med ledsagere under sommeravslutningen 2013; inngangsdøra hadde knapt nok lukket seg før den åpnet seg igjen og inn kom kveldens hyggeligste overraskelse, Sverre Rognlien.

8

Jubileer, jubileumsgaver og jubileumsprosjekter

Åremålsdagene for poengtering av 1, 2, 3, 4, 5, 10, 20, 25, 30, 40 og 50 år etter chartering er blitt behørig feiret. I henhold til regnskapsmessig bokførte utgifter ble 1- til 5-års-dagene feiret i ganske enkle former, mens 10-års-dagen ble feiret med ledsagere og bedre bevertning. Ved rundingen av de etterfølgende milepælene etter charteringen har klubben avholdt markeringsarrangement. Disse feiringene foregikk i høytidelige former med pump og prakt (antrekk), jubileumsmiddag for medlemmene, ledsagere og inviterte gjester fra distriktet, fadderklubben, naboklubbene og gjerne også bygdas ordfører.

Med unntak av 20- og 30-årsdagene ble disse arrangementene avholdt på Strand. På denne måten har man markert en viss fortsatt tilhørighet til klubbens opprinnelige og mangeårige faste møtested. 20- og 30-årsfestene ble arrangert i lokalene til henholdsvis Norges Rederiforbund (Rådhusgaten, Oslo); en av direktørene var medlem i BRK og Krigsskolen, (Tollbugata, Oslo); BRK hadde på det meste to generaler og én oberst som medlemmer.

Den særpregede feststemningen som gjerne hersker under et jubileumsarrangement har ledet mange klubber til å bruke slike tilstelninger som ramme ved hedring av fortjente medlemmer med Paul Harris Fellow utnevning. Bærum Rotary Klubb har generelt vært tilbakeholden med bruk av PHF-konseptet. Fra oversikten i A3 fremgår det at første gang BRK hedret noen med PHF-utnevning var dekoreringen av charterpresidenten ved 25-årsjubileet. Halvparten av PHFene i klubben er

utnevnt mellom 1990 og 1994. Denne påfallende akutte rausheten med PHF verdigheten skyldes: (1) Klubben hadde mange medlemmer å takke for innsats under epoken som guvernør-klubb. (2) Man ønsket å hedre de få gjenlevende chartermedlemmene, som etter 40 års regelmessig fremmøte fortsatt (dvs ved dekoreringen i 1994) jevnlig var blant oss på møter og andre tilstelninger. (3) TRF hadde tilkjennegitt at reglene for klubbens tilgang til PHF-symbolene (Bilde 16) ville bli endret (innstrammet) fra slutten på 1990-tallet. Det hastet således for BRK å få effektivere alle likevel forestående PHF-utnevninger. Etter 1994 har BRK hedret fire medlemmer med PHF-utnevning – Finn Gornæs fikk PHF-utmerkelsen under 50-års jubileet (Bilde 17). Per-Olaf Berg-Jacobsen ble dekorert med PHF-medaljen i 2007 og Sverre Rognlien og Jon Versvik i 2011. Alle påskjønnelsene er høyt velfortjent.

I klubbens arkiv er det lite spesifikke opplysninger om PHF-utnevningene. Til enhver slik utnevning foreligger det åpenbart et styrevedtak, men begrunnelsen for vedtakene mangler eller er mangelfulle og saks-papirer finnes ikke. Sammen med medaljen og diplom (Bilde 16) burde det prinsipielt medfølge en avskrift av styrets begrunnelse for utnevningen.

I beste Rotary-tradisjon ble noen av jubileene også markert ved at klubben har gitt en gave til et godt formål. I forbindelse med 30-årsjubileet ga klubben Statens Senter for Epilepsi en sjekk på 40.000 kroner Dette beløpet brukte senteret til å møblere en dagligstue for samkvem mellom pasienter og deres pårørende og/eller andre besøkende. Møblene ble forsynt med skilt som informerte om at dette var en gave fra Bærum Rotary Klubb (BRK 40). Møblementet er nå utslitt og skrotet etter mange års flittig bruk. Brukerne har forhåpentligvis fått med seg at det dreier seg om en gave fra Rotary og dette jubileumsprosjektet har dermed gitt en viss PR-gevinst.

I tilknytning til 40-års jubileet er det ikke offisielt registrert noen gave. Klubben hadde imidlertid i 1992, rett før 40-års jubileet, engasjert seg i utsmykkingen av Solvik Aldershjem. BRKs iherdige innsats frembrakte en serie kopier av eldre fotografier med motiver fra Bærum (BRK 40). Uoffisielt kan man kanskje med en viss rett registrere dette som en prematur 40-års jubileumsgave.

Bilde 16. Paul Harris Fellow medalje og tilhørende jakkeknapp og diplom; Sverre Rognlien og Jon Versvik er de foreløpig sist utnevnte PHFene i BRK, (se A3).

Ved 50-års jubileet ønsket klubben å fokusere på ungdom. For avgrensning av temaet valgte klubben å satse på de videregående skolene i bygda. En ad hoc komité (bestående av to av klubbens medlemmer) fikk i oppdrag å evaluere skolemiljøene og eksterne prosjekter (a la Operasjon dagsverk) elevene engasjeres i. Komitéens konklusjoner baserte seg på relevant informasjon fra skriftlige kilder og intervjuer med elever, lærere og skoleadministrasjon. Evalueringsprosessen viste at Valler v.g. skole kom klart best ut etter de oppsatte kriterier, og skolen ble offisielt utropt som vinner av 50.000 kroner som klubben hadde satt av til premiering. En sjekk på prisbeløpet ble overbrakt under en enkel seremoni i vestibulen på Valler v.g. skole (Bilde 18). En begivenhet som ble dekket av Budstikka. Videre er det satt opp en plakett i vestibulen om at Valler v.g. skole har vunnet en konkurranse arrangert av Bærum Rotary

Bilde 17. Under Festmåltidet ved 50-års jubileet ble Finn Gonnæs dekorert med PHF-medaljen.

Klubb. Dette ble imidlertid de eneste PR-effektene Rotary og mer spesielt Bærum Rotary Klubb, fikk av et for klubben betydelig pengebeløp. Valler v.g. skole overførte nemlig deretter hele prisbeløpet til SOS barnebyer. Siden BRK ikke hadde uttrykt noen ønsker for bruken av gaven sto selvsagt skolen fritt til å bruke midlene etter eget for godtbeholdende, og SOS barnebyer er i høyeste grad en verdig forvalter av klubbens gave til barns beste.

Bilde 18. Bærum Rotary Klubbs 50-års jubileumsgave gikk til Valler v. g. skole (se teksten). Gaven (en sjekk på 50.000 kroner ble overrakt Valler v.g. skoles rektor 2003/04 (Erik Andresen) nr 2 fra venstre) av BRKs president 2003/04 Christian B. Herlofson (til høyre). Med på bildet er for øvrig Nils Høeg (som sammen med Jon Versvik evaluerte alle de videregående skolene i Bærum) og Ingunn Hultgreen Weltzien.

BRK kunne imidlertid tenkt seg mer blest om Rotary. Klubben har i ettertid gjort seg noen tanker om hvorledes PR-effekten av jubileumsgaver og tilsvarende aksjoner kan forbedres med enkle virkemidler.

La oss bruke 50-års jubileumsgaven som eksempel på enkle grep som kan gi forbedret utbytte av en pengegave på 50.000 kroner. BRKs hensikt med gaven var primært å fremheve en videregående skole med et godt miljø og gode resultater. Man håpet imidlertid at en pristildeling kunne bidra til ytterligere forbedringer. For Rotary er det ønskelig med mest mulig PR-effekt av en slik gave. Disse premissene gjøres kjent for skolene som skal evalueres. Skolene gjøres også kjent med at BRK

ønsker å delta i beslutningen om det (de) konkrete mål for bruken av gaven.

En skole er på mange måter et slags miniatyr-samfunn med ulike aktiviteter: revyer, idrettslag, gymnassamfunn, elevråd, kantine, aksjoner som Operasjon dagsverk osv. Det er slike aktiviteter som bør belønnes ved tildeling av våre pengegaver og det er konkretiseringen av aktiviteten(e) som klubben og skolen må bli enige om før gaveoverrekkelser finner sted.

For å oppnå maksimal PR-effekt av en slik jubileumsgave vil det være ønskelig å fordele gaven på flere år med gjentatte overrekkelsesseremonier. Første tildeling (i jubileumsåret) kunne øremerkes til investering (f.eks. i tilfellet Valler v.g. skole 20.000 kroner til anskaffelse av en enkel demonterbar scene til Valler-revyen og det gis forhåndstilsagn om 6.000 kroner til drift i de påfølgende fem årene.

I forbindelse med hver transaksjon kunne det lages en pressemelding av skolen og klubben (beregnet primært på Budstikka) hvor skolens innsats på temaet omtales spesielt og relaterte tema kan trekkes inn etter behov og ønsker. BRK bidrar med fokusering på f.eks. sin virksomhet og behov for nye medlemmer i Rotary-klubbene i Asker og Bærum. Hensikten med det årlige tilsagnet er å dra nytte av gjentakelsens styrke. Hovedfokus holder hele tiden på målsettingen og effekten av midlene. Det legges vekt på kortfattet ubyråkratisk tekst og lite detaljutoverderte rapporter.

I forbindelse med 50-års jubileet ble det også gjennomført et mer Rotary-fokusert prosjekt, rettet mot yrkesstolthet – konkretisert til byggebransjen. Det foreligger en rapport fra prosjektet som inngikk i utkastet til BRKs 50-års beretning. For å gjøre erfaringene fra dette meget interessante prosjektet alminnelig tilgjengelig, er rapporten tatt med i 60-årsberetningen. Nå, 10 år etter at dette kartleggings- og motivasjonsorienterte pilotprosjektet ble gjennomført, er klubben stadig stolt over temavalget og gjennomføringen. (A5).

Klubbens ønske om å initiere en prosess som de berørte parter skulle føre videre har imidlertid ikke slått til. For å påvirke det som her uspesi-

fisert benevnes som berørte parter må det nok settes inn mer intens og langvarig bearbeiding. Det å initiere en prosess som i utgangspunktet ikke gir alle aktører like økonomiske fordeler, er utfordrende, og stadig like viktig og aktuelt. Dette berører selvsagt ikke bare bygg- og anleggsbransjen.

I oppsummeringen av prosjektet lovet BRK at klubben ikke skulle slippe taket i slike problemstillinger. 60-års-jubileet kan derfor være en passende anledning til å ta opp igjen tråden med andre yrker eller bransjer. På den annen side er nok fortsatt fokus på byggenæringen og det som foregår der, et stadig aktuelt tema. De mange utfordringene i denne samfunnssektoren minner mediene oss nesten daglig om. Stikkord som svart arbeid, snusk, grove feil og mangler, generelt dårlig kvalitet og estetikk, ufaglært arbeidskraft, opplæring og autorisasjon for arbeidere og arbeidsledere, HMS (helse, miljø og sikkerhet) på arbeidsplassen dukker tilsynelatende oftere opp i overskriftene i 2014 enn i 2004. Byggenæringen har også fått stor aktualitet fordi den sysselsetter et betydelig og voksende antall innvandrere og gjestearbeidere med annen faglig og kulturell bakgrunn. Det er sannelig nok av hyperaktuelle problemstillinger å ta fatt på. Egentlig er vi for øvrig ikke helt ferdig med yrkesstoltheten heller.

9

Revidert administrasjonsstruktur

Tidlig på 2000-tallet lanserte Rotary International en plan for endret administrasjonsstruktur i klubber og distrikter. De viktigste endringstiltakene dreide seg om saksområdene rekruttering og forhindring av frafall av medlemmer, mer forutsigbar støtte til Rotary-stiftelsen og forbedret prosjektorganisering. Det eneste konkrete virkemidlet planen kunne anvide var effektivisering av komité-opplegget, som fortsatt skulle være et felles administrativt rammeverk for alle klubber og distrikter. Opplegget skulle imidlertid fortrinnsvis tilpasses den enkelte klubbens ønsker og behov. Reformen ble introdusert under overskriften «Ny lederskapsplan».

Både av målbeskrivelser for reformen og resultatet av reformen i klubbene viser at det ikke dreier seg om en egentlig ny-ordning. Betegnelsen revidert synes derimot og gi en dekkende beskrivelse av utfallet av plan-tilpassingen (i hvert fall for BRK sin del). De fleste engelske, engelsk – norske og norske ordbøker skiller mellom ledelse og lederskap. Forskjellen kommer f.eks. til uttrykk i følgende hyppig siterte utsagn: «Det er lett å lede folk dit folk vil, mens det kreves godt lederskap til å lede folk dit de ikke vil». Lederskap er en personavhengig egenskap som kan tilrettelegges med et godt utbygget organisasjonssystem og utvikles ved veiledning og trening. RIs plan-dokumenter strekker seg imidlertid bare til å rette oppmerksomheten på administrasjonsstrukturen. Vi har valgt å poengtere disse forholdene allerede i overskriften på kapitlet.

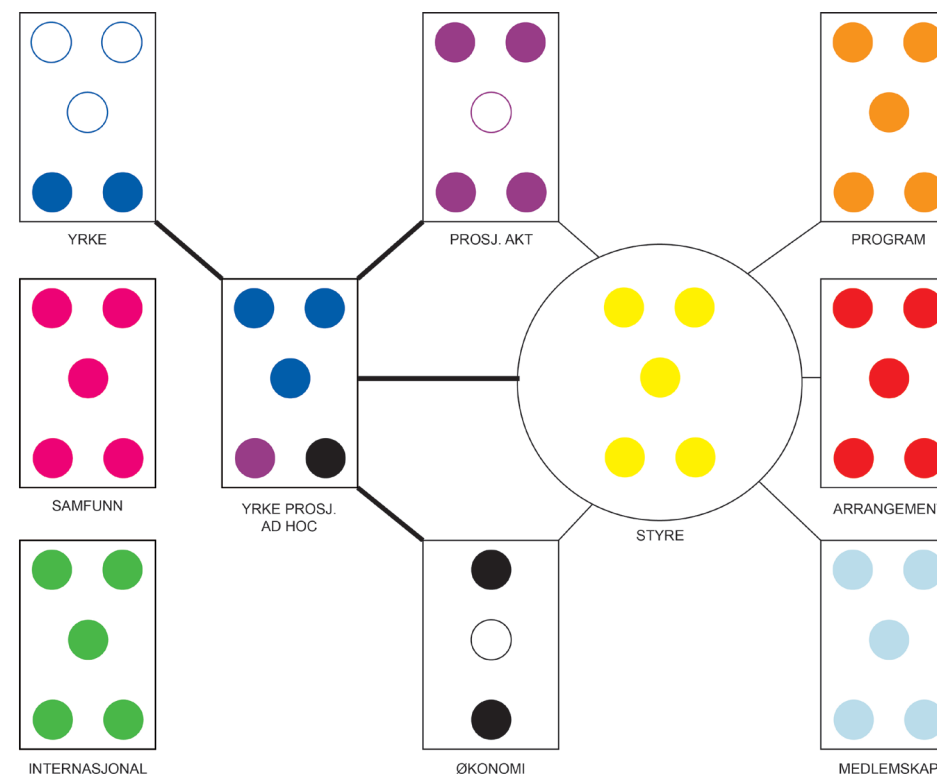
Bærum Rotary Klubb har gjennomført en meget grundig gjennomgang

og kritisk evaluering av det opplegg klubben har brukt siden chartringen for 60 år siden. Klubbens komitéer for yrke, samfunn og internasjonal tjeneste har hatt som faste oppdrag å initiere, gjennomføre/overvåke, evaluere og rapportere prosjekter innenfor vedkommende sektor. BRK ser at alle klubbens komitéer og tjenestekomiteene i særdeleshett, ofte har blitt puslende med kortvarige engangsprosjekter. BRK har fra Rotary-året 2007/08 etablert en revidert komitéstruktur (Bilde 20) hvor klubbtjenesten utgår som egen tjenestegren. Klubbtjenestens sentrale funksjoner er ivaretatt ved overføring av funksjonene til andre enheter med kortere tjenestevei til tillitsvalgte med ansvar for driften av klubben. Dette medførte gjennomgang og endring av klubbens vedtekter og formål.

For å styrke klubbens prosjektvirksomhet er det opprettet en egen prosjektkomité som ledes av en prosjektkoordinator, med flerårig funksjonstid og sete i styret. Hensikten er å oppnå god kommunikasjonsflyt mellom komitéene og styret, i så vel som komitéene imellom. For å få en mest mulig enhetlig behandling av våre prosjekter er det vedtatt regler for ulike sider ved prosjektvirksomheten. Bilde 19 søker å illustrere og konkretisere klubbens administrasjonsstruktur, spesielt rollen/funksjonen til den nyetablerte komitéen for prosjektaktivering og -koordinering. Som før er det tjeneste-komitéens oppgave å identifisere mulige prosjekter innenfor sine sektorer og utføre nødvendig planarbeid for vurdering av gjennomførbarhet. Det nye i den reviderte administrasjonsstrukturen er at alle prosjektforslag skal underkastes grundig granskning og evaluering, spesielt mhp. økonomiske implikasjoner og behov for koordinering med løpende, delvis overlappende prosjekter

I bilde 19 er det skissert et evaluerings-forum for et yrkestjeneste-forankret prosjekt. Dette forumet (bestående av tre medlemmer fra yrkestjenesten, et medlem fra prosjektevaluerings komitéen og et fra økonomi.) Dette skulle gi god kontakt og vekselvirkning mellom prosjektplanleggerne og dem som forestår evalueringen.

Planleggingsfasen blir kanskje noe forlenget etter det nye opplegget, men det skulle bli mer enn kompensert ved forbedrede og mer gjennomarbeidede planer for gjennomføring, som i neste omgang gir mer dekkende respons på den aktuelle problemstilling.

Bilde 19. Styret og komitéene etter Bærum Rotary Klubbs reviderte administrasjonsopplegg. Antall medlemmer i hver enhet er tilpasset 50 medlemmer i klubben. Kraftige forbindelseslinjer mellom enhetene markerer åpne kommunikasjonskanaler. Den sentrale brikken i hver enhet tillegges lederfunksjon. Fargevalg er tilfeldig. Opplegg for evaluering og eventuell koordinering av yrkestjenesteprojekt er valgt som eksempel på illustrasjonens venstre side. Ad hoc evalueringsfora for samfunns- og internasjonale prosjekter etableres på tilsvarende måte.

10 BRKs prosjektengasjement

Skal man leve opp til Rotarys målsetting om å gagne andre må det skje gjennom virkemidler som arbeid, ytelser og/eller gjerninger. Slik virksomhet må motiveres og forankres godt hos klubbens medlemmer. Det overordnede siktemålet er å utvikle medlemmenes vilje og evne til å gagne andre. Tradisjonelt har man organisert denne virksomheten i større og mindre prosjekter innen programområdene for yrke, samfunn og internasjonal tjeneste. Den åpenbart håndgripelige hensikten med et konkret Rotary-prosjekt er å yte en innsats for noe eller noen som fortjener, og kan dra nytte av, støtte. Gjennom «eksemplets potensial» kan vellykkede prosjekter bidra til å spre budskapet om å gagne andre utenom Rotarys sirkler.

Rotary-prosjekter kan grupperes i tre hovedkategorier: prosjekter med bare økonomisk bistand, prosjekter som medfører (praktisk «hands on») dugnads-innsats og prosjekter med både økonomisk og praktisk medvirkning. BRK har i sitt sekstiårige virke vært engasjert i ulike typer prosjekter. Noen utvalgte eksempler på variasjonsbredden i BRKs prosjektengasjement er gitt nedenfor.

Den norske Kofoed-skolen var i de første årene etter chartringen BRKs satsingsprosjekt innen samfunnstjenesten. Kofoed-visjonen om utdanning, hjelp og støtte til «ungdom ved fengselsporten» var et velfundert og støtteverdig prosjekt. Av naturlige grunner begrenset Rotary-klubbens engasjement seg til økonomiske støtte. BRK deltok til prosjektet ble terminert rundt 1970. Begrunnelsen for termineringen var at offentlige organer overtok finansieringen av tiltaket.

Status: Monetære bidrag. Avsluttet (se BRK 25).

Yrkeserfaringsmesse (tidligere benevnt yrkesorientering) for avgangselevne i gymnas/videregående skole er et praktisk prosjekt som yrkes-tjenesten i BRK introduserte i Bærum i 1960-årene. Hensikten med en yrkeserfaringsmesse er å overføre kunnskap og erfaringer fra en generasjon yrkesutøvere til etterfølgere i samme eller tilsvarende yrke. Klubbens erfaring er at målgruppen høyeste klassetrinn i videregående skole er meget interessert i å høre om praktiske erfaringer fra et yrke de tror og håper kan være noe for dem. Orientering om krav til forkunnskaper, karakterer osv. overlates til profesjonelle aktører som skolene selv rår over. Disse kan eventuelt integreres i en yrkeserfaringsmesse eller arrangeres separat. Den holdning vedkommende skoles rektor og administrasjon inntar er av avgjørende betydning for hvor vellykket en messe blir.

De tre skolene som BRK har erfaring fra er Valler, Dønski og Nesbru (ca. 25 messer i perioden 1965 – 2013).

Status: Dugnadsinnsats av enkeltmedlemmer. Løpende.

Flombelysning av Høvik kirke ble anskaffet i 1963 etter initiativ av BRK. Klubben bidro også med et mindre grunnbeløp til finansieringen av prosjektet (se BRK 25).

Status: Monetært bidrag. Avsluttet.

Grinimonumentet – et minnesmerke over fangeleiren Grini – ble reist i 1990 av foreningen av politiske fanger 1940 – 1945 og Bærum Rotary Klubb, med støtte av Staten og Bærum Kommune. Monumentet ble avduket av H.K.H. Kronprins Harald 27. september 1990. 8. mai hvert år arrangeres det en minnemarkering med bekransning av monumentet og taler. En representant for Bærum Rotary Klubb deltar i bekransningsseremonien (Bilde 20).

Status: Med-initiativtaker. Deltakelse i årlig minnesmarkering.

Øst-Europa i forandring ble raskt en i øyenfallende konsekvens av Sovjetunionens sammenbrudd i 1991. Fra nærmest alle deler av de tidligere Østblokk-landenes sentralregulerte samfunn kom det ønsker om kunn-

skaper og innsyn i vestlig tenkemåte og organisering av samfunnet, særlig på områder som markedsøkonomi og markedsføring. Her fant BRK eksempler på aktuelle prosjekter som kunne være gjennomførbare for en Rotary-klubb.

Intensivkurs i markedsøkonomi for en gruppe på 15 mellomledere (i 20 – 30 årsalderen) fra Moskva-bedriften MSIA Spectrum ble gjennomført høsten 1992 (se BRK 40). Hovedmålet med kurset var å gi en innføring i hvordan vestlige samfunn fungerer. Undervisningen ble gitt ved Handelshøyskolen BI med utgangspunkt i skolens tilbud innen internasjonal markedsføring og bedriftsøkonomi. Prosjektet fikk økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet og norske teknologibedrifter. Medlemmer av Bærum Rotary Klubb sto for kost, losji og transportutgifter. Evalueringen viste at alle som ble involvert i prosjektet fant kurset meningsfullt. Flere medlemmer av BRK har hatt kontakt med enkelte kursdeltakere lenge etter 1992.

Bilde 20. Bærum Rotary Klubb deltar i den årlige bekransningsseremonien av Grimmonumentet. I 2013 representert ved Sigvart B. Eriksen.

Status: Dugnadsinnsats av enkeltmedlemmer og monetære bidrag. Avsluttet.

En ett-semester innføring i markedsøkonomi for kvinnelig student ved Det Økonomiske Universitetet i Praha ble første gang utlyst for 1998. Studiet skulle gjennomføres ved Handelshøyskolen BI etter program lagt opp av lærestedet. Studieplassen ble gitt vederlagsfritt av BI mens BRK sto for kost, losji, transport og lommepenger. I tillegg til kunnskapene (dokumentert med eksamensutskrifter) fikk studentene innsikt i norsk kultur, hverdagsliv og fritidssysler, noe som ble satt stor pris på. Prosjektet ble gjennomført som årlig foreteelse mellom 1998 og 2007. Klubben hadde da fått vist at et slikt opplegg kunne fungere, studentene var svært fornøyde og klubbens vertskapsyttere likeså. Prosjektet var således kommet til et naturlig avrundningspunkt. Allerede fra starten var det avtalt at prosjektet skulle være tidsbegrenset, men avslutningstidspunktet ble til en viss grad bestemt av at BI flyttet fra Sandvika til Nydalen – noe som gjorde logistikken betydelig vanskeligere. En fyldig sluttrapport for prosjektet er gitt i A6.

Status: Dugnadsinnsats av enkeltmedlemmer og monetære bidrag. Avsluttet.

Audun-Boysen-turvenn – et psykiatri-tilbud i Bærum. Klubbens turvenn-prosjekt har sitt utspring i et tre-minutt innlegg hvor Audun fortalte om turer han hadde gått med en god barndomsvenn som dessverre hadde fått psykiske problemer. I Norge rammes grovt sett en av fire til fem i løpet av livet av psykiske lidelser i sterkere eller lettere grad. Et godt psykisk helsevern omfatter både helsetjenester og sosiale tiltak. Mange med slike lidelser lever et liv i ensomhet etter at de er utskrevet fra institusjon. Audun Boysens erfaringer med turgåing vakte umiddelbart gehør i klubben og etter kontakter med Bærum Kommune og fagfolk innen psykiatri, ble det etablert en turgruppe under samfunnstjenesten. Denne skulle samvirke med ansatte ved kommunens dagsenter for mennesker med psykiske lidelser (Aktivitetshuset på Stabekk; det opprinnelige fremmøtepunktet for turgåerne). Fra 2013/14 kjøres turpuljene ut fra Bjørnegård psykososiale senter med kommunal minibuss.

Et fast turopplegg med en tur pr. uke (unntatt ferietidene) kom i gang våren 1997. Opplegget har fungert meget godt og alle som har deltatt har rost opplegget og Rotarys medvirkning er sterkt fremhevet. Det har imidlertid vært enkelte skjær i sjøen, f.eks. bruken av kommunens tjenestebiler, budsjettkutt, personalinnskrenkninger, omorganisering osv. Slike utfordringer har latt seg løse.

BRKs visjon har hele tiden vært at prosjektets omfang skulle vokse klubben over hodet og at alle Rotary-klubbene i Bærum måtte trekkes inn for å gjennomføre turvenn-vandringene. Sandvika RK ble allerede på et tidlig stadium trukket inn i prosjektet. Dersom behovet for, og nytten av, et slikt tiltak kunne dokumenteres godt nok, så BRK for seg at turvenn-aksjonen skulle spre seg til det ganske land og at Rotary skulle kunne høste PR-gevinster for sitt tjeneste-ideal « å gagne andre ».

Status: Dugnadsinnsats av enkeltmedlemmer. Løpende.

Opplæring av indiske kvinner i bruk av IKT-utstyr er et prosjekt med stor potensiell spennvidde. Dette gjenspeiler det forhold at India i mange sammenhenger både er et i- og u-land. Indiske kvinner har stort sett dårlig utdannelse og stiller derfor gjerne bakerst i køen på arbeidsmarkedet. Det foreliggende prosjekt viser at det er mulig å gjøre noe for å komme ut av dette uføret.

BRK har siden 2005 deltatt i et i samarbeidsprosjekt, som på norsk side er koordinert av Lørenskog Rotary Klubb. Hovedutfordringen dreier seg om årlig å skaffe midler til anskaffelse og drift av PC-utstyr, og gi et mindre antall til indiske kvinner fra området/regionen Kottivakkam basisopplæring i bruk av slikt utstyr. Opplegget har vist seg vellykket og flesteparten av kvinnene som har gjennomført opplæringen er nå i arbeid. Den store utfordringen for India som helhet er imidlertid at behovene for utstyr og opplæring er enorme. Fra BRK og andre klubber som har støttet prosjektet har det vært etterlyst en plan for å etablere en permanent slik opplæringsordning som etter hvert kan bli uavhengig av årlig Rotary-støtte. På sikt synes det rimelig å se for seg at mer landsomfattende slik opplæringsvirksomhet blir organisert og finansiert i indisk regi.

Bilde 21. Indiske kvinner fra Kottivakkam – regionen under opplæring i bruk av IKT utstyr. Kurset er samlokalisert med en norsk-indisk tannklinikk (et prosjekt hvor BRK også har deltatt med to personer som har tilknytning til Bærum Rotary Klubb.)

En første prosjektfase er gjennomført og de norske sponsorklubbene har fått meget positive tilbakemeldinger. Lørenskog RK arbeider med å samle potensielt interesserte norske Rotary-klubber til en fase 2.

Status: Monetære bidrag. Løpende.

En oppdagelsesreise i musikkens verden er et internt/eksternt prosjekt som klubben bl.a. bruker for å stimulere interessene for mer tradisjonelle Rotary-aktiviteter. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Bærum Kulturhus, Budstikka Media og Norges Musikkhøyskole. Konsertene avholdes i Foajeen i Bærum Kulturhus og overskuddet fra prosjektet skal brukes til stipendier til unge lovende klassisk-musikere og sangere fra Bærum. Klubben initierte prosjektet og fungerer p.t. som prosjektansvarlig. Det første stipendiet er planlagt utdelt våren 2014.

Status: I økonomisk balanse. Løpende.

Leksehjelp er et barn-/ungdomsrettet prosjekt på grunnskolens 5. til 7. trinn. BRK deltar i leksehjelptilbudet på Skui skole som hovedsakelig er rettet mot fagene norsk, engelsk og matematikk. Fra skolens rektor har klubben fått meget positive tilbakemeldinger. I alt har ca. 10 av klubbens medlemmer vært innom leksehjelpen siden prosjektet startet høsten 2011.

Status: Dugnadsinnsats av enkeltmedlemmer. Løpende.

Global Future er et spennende prosjekt som Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) har tatt initiativ til. Det dreier seg om å synliggjøre arbeidskraft og kompetanse blant innvandrere med ulik kulturell bakgrunn. Denne gruppen utgjør en ressurs som åpenbart kan utnyttes bedre enn i dag. BRK har gitt tilsagn om deltakelse i prosjektet med mentorer på områder klubben har relevant kompetanse.

Status: Foreløpig dreier engasjementet seg om en mentor.

FrivilligBørs er et tiltak for å systematisere frivillig innsats. Som et ledd i frivillighetsarbeidet har klubben deltatt på FrivilligBørs 2011 og 2013. (Bilde 18) FrivilligBørs er en møteplass for bedrifter, frivillige organisasjoner og offentlige tjenestesteder. Hovedhensikten med opplegget er å videreutvikle lokalt samarbeid gjennom frivillig innsats. Klubben har bidratt som partner i planlegging og gjennomføring av de to børs-arrangementene som er avholdt. Klubbens rolle har til nå vært å fungere som megler ved inngåelse av frivillig-avtaler mellom partene i et prosjekt.

Mange Rotary-klubber har erfart at medlemmene er kreative til å identifisere behov som kan avhjelpest ved frivillig innsats, f.eks. et Rotary-prosjekt. Klubbene setter i gang med stor entusiasme og pågangsmot, bare for å finne at interessen forsvinner etter kort tid. En mulig ryddig løsning på slike problemstillinger («god igangsetter – dårlig avslutter») kan være å gå veien om FrivilligBørs kontrakt.

Samvirke med Bærum Kommune inngår som premiss i mange av klubbens prosjekter. De mange nære og gode relasjoner har gitt klubben anerkjennelse i kommunen som en partner man kan være med å utvikle tjenester til beste for innbyggerne.

Bilde 22. Knut Løvdal (til venstre) og Finn Gonnæs under FrivilligBørs arrangementet 2013 (Foto: Ingvild Amble Eriksen, Bæringen.)

Rotary-stiftelsen (TRF) er uavbrutt engasjert i tallrike prosjekter av humanitær, utdanningsmessig og/eller kulturell karakter, hovedsakelig som finansieringskilde. Ingen av de prosjektene BRK er eller har vært engasjert i har mottatt direkte tilskudd fra TRF. Siden bidrag til TRF kan regnes som en frivillig intern Rotary-avgift er BRKs innbetalinger til stiftelsen ikke tatt med i overstående oversikt. Vår støtte til Interact, Rotaract, RYLA og ungdomsutvekslingen er heller ikke tatt med i oversikten, men se BRK 40. BRK forsøker å holde sitt totale prosjektengasjement konstant over tid. Dette innebærer at rent monetært funderte opplegg, lett blir salderingsposter som år om annet kan variere betydelig. Under de første PolioPlus-kampanjene var f.eks. BRK en av landets største bidragsytere, mens resultatene av innsatsen er blitt mer på det jevne i de påfølgende aksjonene for PolioPlus.

11

Rotarys utfordringer

I likhet med andre organisasjoner og sammenslutninger, stilles Rotary overfor utfordringer av ulik størrelse og kompleksitet. Enkle, ikke-prinsipielle saker kan løses av RI-administrasjonen eller ved vedtak i RI-styret. Til å behandle mer grunnleggende spørsmål for Rotary som helhet, er det etablert et eget organ, Lovrådet (Council on Legislation; COL). Lovrådsforsamlingen (med en representant fra hvert distrikt) er i prinsippet en demokratisk og funksjonell styringsenhet. Problemet er imidlertid at forsamlingen, pga. de formelle kravene som stilles til valgbare representanter, får et utpreget konservativt særdrag. De konservative trekkene forsterkes ytterligere gjennom administrasjonens saksforberedelser og RI-styret som første-instans-behandler av innkomne forslag til Lovrådsbehandling. Betimelige reformer som f.eks. å gi kvinner adgang til Rotary ble avslått flere ganger før det fikk den nødvendige flertallsovervekt i COL i 1989. Det ryktes at motstanderne enkelte steder nærmest organiserte regulære kampanjer for «tesen» om at «Rotary er beholdt for menn».

Hver Lovråds-forsamling får gjerne mange endringsforslag som vedrører fremmøte-reglene til behandling, mens det ikke fremsettes forslag om å sette spørsmålstegn ved mer prinsipielle sider ved fremmøteordningen. Kan f.eks. intensjonene med fremmøteplikten helt eller delvis oppnås med andre virkemidler? Utviklingen innenfor IKT har for lengst gjort det mulig å delta aktivt i et møte, uten å være fysisk tilstede. Tiden er moden for en full, grundig og kritisk gjennomgang av møteplikt-konseptet.

Utstrakt bruk av IKT på all Rotary-virksomhet vil også gi rasjonalisering og økonomiske gevinster for klubber, distrikter og RI sentralt. Redusert press på klubb-økonomien kan gi grunnlag for nedsatt, eller i hvert fall

ikke økt, medlemskontingent og lavere avgift på deltakelse i arrangement kan fremme økt oppslutning. Man kan faktisk ikke se bort fra at slike økonomiske forhold også har betydning ved verving av nye medlemmer.

Overgang fra tradisjonelle administrasjonsrutiner til IKT-opplegg krever imidlertid grundig planlegging og trygg forankring blant brukere av systemene. Da Norsk Rotary Forum i Rotary-året 2009/10 bestemte at Norsk Rotary Matrikkel heretter bare skulle være tilgjengelig i digital form var reformen dårlig forberedt. Medlemslistene er ikke ajourført og feil er fortsatt ikke rettet.

Lovrådet burde for øvrig rette oppmerksomhet mot bestemmelsene i RIs grunnlov om at medlemskap i en Rotary-klubb forutsetter at medlemmet har en lederrolle i yrke/bedrift. I Norden er dette stort sett gjort til en sovende bestemmelse uten vesentlig betydning for tilvekst/frafall av medlemmer.

Den altoverskyggende ideologiske utfordring for Rotary har imidlertid sitt utspring i forhold i tilknytning til RI og TRF. Rotary-stiftelsen ble etablert i 1917 etter forslag av daværende RI-president Arch Klumph. TRF er således et legitimt avkom av RI. Det inntrykk som avtegner seg når man ser på perioden 1917 – 2014 er at RI gradvis har utviklet trekk som kjennetegner humanitære organisasjoner. Den symbiotiske koblingen mellom RI og TRF er åpenbart årsaken til dette. RIs humanitære engasjement har ekspandert gjennom økt innsats av klubbene og deres medlemmer som bidragsyttere og/eller pengeinnsamlere. Denne utviklingen har skjedd på bekostning av annen mer tradisjonell Rotary-virksomhet. Riktignok fastslår MOPen at bidrag til TRF er en frivillig sak for klubbene. De stadig pågående kampanjer for stiftelsens ulike prosjekter og den nylig behandlede Lederskapsplanen slik den ble lansert av RI-styret viser midlertid at RI/TRF har intensjoner om å gå enda sterkere inn i humanitær virksomhet i fremtiden. Det er indikasjoner på at de hyppige pengeinnsamlingsaksjonene (f.eks. de gjentatte kampanjene for PolioPlus) har ført til en viss rekrutteringsvegring/frafall av medlemmer.

TRF er Rotarys gjøkunge som etter hvert har vokst seg stor og flyvedyktig. Kanskje tiden er moden for at gjøkungen får luft under vingene, må

skaffe seg maten selv og vise at den kan klare seg utenfor reiret? Gjøkungen må ikke fortsette å bli forsørget og beskyttet av opphavet. I motsatt fall opplever kanskje opphavet at gjøkungen overtar reiret. Allegorien billedliggjør et utviklings-scenario som Rotary må ta på alvor. På den annen side er det ikke aktuelt å vingeklippe gjøkungen.

TRFs virksomhet dekker utvilsomt store behov og stiftelsen høster mye anerkjennelse for sine bidrag. BRK mener imidlertid at effekten av innsatsen kan forbedres ved delvis fristilling av TRF fra RI. Vi mener dette vil være til fordel for begge parter og øke den samlede slagkraft i arbeidet for å gagne andre.

Det er nødvendig med en avklaring på vektfordelingen mellom Rotarys opprinnelige etikk-/moralfundament og det humanitære innslaget. Siden det er mange konkurrerende organisasjoner som driver med ulike former for humanitær virksomhet, mener BRK at det ville være en fordel om Rotary konsentrerte sitt engasjement til saksområder andre ikke dekker, eller dekker dårlig.

Siden innholdet i Rotary-konseptet er av avgjørende betydning for Rotarys fremtid, mener Bærum Rotary Klubb at dette spørsmålet bør avklares av en egen kommisjon fremfor tradisjonell Lovrådsbehandling.

12

BRK 2014: i rute

En offentlig utredning fra 2011 om «Frivillige organisasjoner i en ny tid» peker på at frivillige organisasjoner i løpet av de siste tiårene har opplevd en rekke endringer. Mest synlig er at de landsomfattende frivillige organisasjonene har opplevd nedgang i antall medlemmer, lokallag, givere og frivillige. Denne utviklingen antas å være resultat av *avideologisering* og økende *individualisering* av det sivile samfunnet. Rapporten peker på at det er en synkende interesse blant borgerne for å delta i frivillige organisasjoner som arbeider for å ivareta overordnede samfunnshensyn og verdier. I stedet synes borgerne å være mer opptatt av organisasjoner som tilbyr aktiviteter som dekker deres personlige behov og interesser.

Med trygg forankring i Rotarys formålsdeklarasjon har klubben bestemt at Bærum Rotary Klubb skal være en *samfunnsengasjert yrkesklubb* og tiden som medlemmene bruker i klubbammenheng skal være «kvalitetstid».

Videre skal arbeid og annet engasjement som det enkelte medlem nedlegger i klubben totalt sett være lystbetont. En bærende ide i Bærum Rotary Klubb har alltid vært å skape et klubbmiljø med medlemmer som er villige til å arbeide for gode og viktige samfunnshensyn og verdier der etikk hos den enkelte og i samfunnet står sentralt. Dette kommer til uttrykk bl.a. gjennom de foredrag og diskusjoner som finner sted i klubben, så vel som gjennom de mange prosjektene som klubben engasjerer seg i.

Rotary har i dagens samfunn trangere rammebetingelser enn for noen tiår siden. Medlemmene har ofte yrker som krever stort engasjement og ektefeller/samboere er gjerne også i tilsvarende jobbsituasjon. Rotary-

medlemskapet kommer dermed i en konkurransesituasjon vis-à-vis ektefeller/samboere og barn om samværestid. Rotary må derfor akseptere at personer i den mest aktive yrkesperiode/familiesituasjon ikke er de mest aktuelle kandidater for medlemskap i en Rotary-klubb, og/eller at vi må godta lengre fravær fra klubben i spesielle perioder, f.eks. sommerferier, tunge arbeidsperioder på jobben eller aktive perioder i familiesituasjonen. Dette innebærer en liberal tolking av regelverket, og BRK vil praktisere dette prinsippet for sine medlemmer. Personer som er forbi den mest aktive jobb- og familiemessig periode er trolig de som best egner seg som medlemmer i BRK. Personer som er 50 år og mer vil derfor utgjøre hovedstammen i klubben. Bærum Rotary Klubb har erfart i noen grad, at det i perioden 1990 – 2010 var tungt å rekruttere nye medlemmer, særlig yngre medlemmer. Dette har resultert i noe stigende gjennomsnittsalder i klubben.

Klubben har imidlertid tatt konsekvensen av denne utviklingen og satser nå aktivt på rekruttering av medlemmer i «moden» alder. De nye medlemmene viser seg å være motiverte, aktive og de har gjennomgående vært regelmessig tilstede på møtene. Det er ikke gitt at den avideologisering og økende individualisering som er nevnt over, skal fortsette uten motkrefter. Her har Rotary en stor oppgave og vi opplever i vår klubb et stort engasjement for viktige samfunnshensyn og verdier.

Rotary har den store fordel i forhold til mange andre frivillige organisasjoner at medlemskap både gir personlig utvikling og innsikt og perspektiver i eget og andres yrker. Medlemskapet gir mulighet for engasjement i viktige samfunnsspørsmål. Erfaringene i Bærum Rotary Klubb er at engasjementet hos medlemmene blir stort når klubben makter å organisere og fremme gode prosjekter.

Rotary var frem til 1989/90 forbeholdt menn. BRK var imidlertid tidlig ute med å ønske kvinner velkommen i klubben. Dette har vitalisert livet i klubben og vurderes som svært positivt. Imidlertid er det langt igjen til likevekt i antallet kvinner og menn i klubben. Klubben har derfor aktivt forsøkt å rekruttere aktuelle kvinner, men bestrebelsene har hittil ikke hatt den ønskede effekt. Klubben har heller ikke noe innslag av innvandrere (dvs. ingen medlemmer med annen etnisk og/eller kulturell bakgrunn enn Europa/Nord-Amerika. Det er et mål for klubben å øke ande-

len/få med nye medlemmer fra disse befolkningsgruppene. Klubbens langsiktige mål er å oppnå en medlemsprofil som reflekterer befolkningsprofilen i Bærum.

BRK er den eldste klubben i Bærum og er seg bevisst at det finnes syv andre Rotary-klubber i kommunen. Dette relativt høye antallet klubber i Bærum er vi stolte av, men det er ikke til å unngå at det kan bli en viss konkurranse om nye medlemmer. Å slå sammen klubber, anses imidlertid ikke som noe aktuelt tema.

Vi har lykket godt i Bærum Rotary Klubb. Vi har en vital klubb, og vår ambisjon er at vi gjennom god rekruttering og etablering av gode prosjekter skal lykkes enda bedre i tiden som kommer.

13

Neste milepæl – BRK ser mot 2024

Blant de utfordringer Rotary globalt stilles overfor i 2024 er rekruttering den som det er mest maktpåliggende å finne løsninger på. Siden det er lite som tyder på at RI, i hvert fall innenfor et kort tidsperspektiv, vil ta grep som vil understøtte rekrutteringsbestrebelsene mer fundamentalt (se Kap. 11 og 12), må klubbene stole på seg selv. BRK har i denne sammenheng hatt et godt utgangspunkt med et formentlig godt fungerende rekrutteringsopplegg.

Klubben tilbyr potensielle medlemmer ukentlige møter i trivelige møtelokaler med intim kontakt mellom medlemmene. Klubben er kjent for sine programserier over dagsaktuelle tema, fremført av kunnskapsrike og engasjerte foredragsholdere. Klubbens største aktivum er imidlertid at den for nær sagt hvilket som helst emne, kan stille med innsiktsfulle ressurspersoner fra ulike yrker som gjerne deltar i en diskusjon. Dermed man først får en medlemskandidat til å delta som gjest på noen møter, er ofte den vanskeligste delen av rekrutteringsjobben gjort.

Den formelle møteplikten som RIs lovverk fastsetter fratrukker mange lyst til å bli medlem av en Rotary-klubb. En ulyst mot å innordne seg pålagt fremmøte, blir ikke borte før plikt føles som en rettighet til å delta i klubbens aktiviteter. Holdningen er avgjørende for at medlemmet skal få utbytte av medlemskapet og vice versa (dvs. bli en bidragsyter og ikke bare en passiv tilhører).

Det er aktuelt å prøve alternative møteopplegg der det eksperimenteres med innhold, agenda, programformaliteter, osv. BRK har sett nærmere på muligheten til å gjøre bruk av et SKYPE-lignende opplegg. Dette er en møteorganisering som for lengst er tatt i bruk for video-forhandlinger i

næringslivet. Enkelte av klubbens medlemmer kan, etter et slikt opplegg sitte andre steder enn i møtelokalet med PC eller tilsvarende datautstyr. Flesteparten av møtedeltakerne sitter selvsagt fortsatt i klubblokalet og følger programmet på tradisjonell måte eller via skjerm i lokalet. BRK vil mer systematisk utrede muligheten for bruk av et slikt opplegg ved spesielle anledninger, f.eks. som en håndsrekning ovenfor langtidssyke medlemmer. En slik forsøksordning bryter ikke med gjeldende RI-bestemmelser og krever derfor ikke forhåndsgodkjenning fra RI. Utstyret som er nødvendig, så som kamera, mikrofon og høyttaler for møtelokalet er relativt rimelig, og PC, iPad o.l. med fastmontert kamera er tilgjengelig i de fleste hjem. Frem til 2024 er det planlagt at et slikt møteopplegg skal være behørig testet slik at det vil foreligge en konklusjon om hvorvidt dette alternativet har noe for seg. Uansett utfallet av eksperimentene regner BRK med at klubben vil oppnå et forbedret image som en erkjennelse av at man følger med i tiden. BRK vil gjerne ønske å bli sett på som en fremtidsrettet klubb fordi økt omdømme i seg selv rimeligvis stimulerer rekruttering.

På grunn av den ett-årige funksjonsperioden for ledersjiktet (dvs. RI-president, distrikts guvernører og klubbpresidenter) har Rotary en erkjent kontinuitetsutfordring. BRK har som anført i Kap. 9 tatt tak i de administrasjons-strukturelle aspekter av problematikken. Praktiske konsekvenser (dvs. store årsvariasjoner mht. kvaliteten og kvantiteten av klubb-aktivitetene) har egentlig aldri vært noe registrert problem for BRK. Innenfor alle deler av Rotary-organisasjonen kan man se periodiske variasjoner som følger valgperioden. Mindre aktivitetsvariasjoner over tid er selvsagt uunngåelig. Overambisiøse skippertak og lengre hvilepauser på et prosjekt kan imidlertid hemme alle aktiviteter i en klubb.

Et vellykket gjennomført større oppdrag kan derimot virke stimulerende så fremt deltagelsen har vært lystbetont. BRKs løsning av oppdraget som guvernør-klubb for D 231 er et godt eksempel på at det å samle seg om et slikt større prosjekt førte til en generell vedvarende heving av klubbens aktivitetsnivå. På bakgrunn av våre positive erfaringer som guvernørklubb i 1989/90 har klubben vedtatt påny å tilby sine tjenester som guvernør-klubb.

Det er grunn til å se for seg en positiv utvikling, mht. medlemsverving både for BRK og i de andre Bærums-klubbene i de nærmeste tiårene. Denne prognosen gjelder nye medlemmer uten ytterligere differensiering etter tilleggskriterier som klassifikasjon og lederrolle i yrkessammenheng.

BRK mener at klubben har knekt koden for rekrutteringsutfordringen. Strategien går ut på å gjennomføre informasjonskampanjer i form av plakater på arrangementer, utdeling av brosjyrer, omtale i media og oppsøking av utvalgte personer for direkte påvirkning. Hvilke(t) av disse tiltakene som har størst effekt er ikke avklart. Intensiteten i de ulike rekrutteringstiltakene er nemlig en ukontrollerbar variabel i denne sammenheng. En viktig strategi i rekrutteringsarbeidet er å ikke ta nei for et endelig svar. Dersom det potensielle medlemmet tilkjenner den minste indikasjon på å ville ta i mot tilbudet om medlemskap prøver man seg om igjen. Påvirkningsagentenes velkjente arbeidsmåte.

Et annet virkemiddel som kommer inn i rekrutteringen til Rotary er eksklusiviteten som ligger i at man blir invitert til medlemskap i en klubb. Formelt sett kan en interessent i Rotary-bevegelsens liv og virke ikke bare finne seg en klubb og melde seg inn. Dette aspektet har ført til at Rotary dessverre er blitt stemplet som et hemmelig selskap på linje med de tallrike lag, laug, losjer, ordner, selskap osv. som ble etablert allerede i middelalderen. (Noen slike sammenslutninger kan faktisk føre sine aner helt tilbake til oldtid, mens nye har dukket opp langt ut på 1900-tallet.)

En invitasjon til å delta i noe meningsfylt ser de fleste rimeligvis på som en æresbevisning, men hvor stor vekt slik bæring tilskrives varierer fra person til person. Bærum Rotary Klubb har ikke bevisst spilt på eksklusivitetsskjennetegnet i sine rekrutteringskampanjer.

Kort oppsummert: Bærum Rotary Klubb er i høyeste grad oppegående og er i 2024 faktisk mer vital enn i 2014. Tilgangen til nye medlemmer er tilfredsstillende, men klubben ønsker seg stadig et større innslag av kvinner og personer med annen etnisk – kulturell bakgrunn enn Europa/ Nord-Amerika blant medlemmene.

A1

Medlemmer i Bærum Rotary Klubb pr.01.01.2014

Medlem	Opptak	Klassifikasjon
Rolf Gunnar Aspestrand	1979	Tannlegevirksomhet
Morten Berner	1997	Maritim handel
Per Christian Blomquist	2011	Optikervirksomhet
Dag Dæhlin	2006	Prestetjeneste
Sigvart B. Eriksen	1980	Cruiseskipvirksomhet
Anders Fjeld	1992	Legevirksomhet
Simon Otto Fougner	1984	Kabelteknikk
Johannes Faale	2009	Gartnerivirksomhet
Finn Gommæs	1982	Organisasjonsutvikling
Bjarne Hager	1991	Radiologi
Harald Heimdal	2006	Varehandel
Christian B. Herlofson	1994	Advokatvirksomhet
Gisle Heuch	1986	Industriell virksomhet
Odd Håkon Hoelsæter	2010	El-kraft forsyning
Dag Hovlandsdal	2013	Informasjonsteknologi
Rolf Kristian Jelstad	1992	Byggevirksomhet
Erik Jonson	1991	Byggevirksomhet/taksering
Arne Kjekshus	1973	Forskning
Rannveig R. Landet	2013	Miljø- og energipol.; bygg og anlegg
Erik H. Larsen	1991	Taksering
Andreas Larsson	2012	Elektr. innkj- og fakturahånd- tering
Terje Lia	1996	Informasjonsteknologi

David H. Lovett	1976	Translatørvirksomhet
Knut Løvdal	1987	Helsektorleverandør
Dag Mathiesen	1988	Sport og sportsutstyr
Christian Mevatne	1993	Advokatvirksomhet
Øyvind Mork	2013	Rådgivning
Gunnar Nitschke	1981	Revisjon
Bjørn Næss	1991	Veterinærvirksomhet
Erik S. Onarheim	1972	Industrivirksomhet
Christian E. S. Platou	1992	Forretningsutvikling
Sidsel Toril Reimers	2012	Apotekvirksomhet
Helge Faste Richardsen	2011	Rådgivning
Sverre Rognlien	1970	El-kraft produksjon
Tom Røhne	1986	Investering
Evy Allén Sivertsen	2005	Advokatvirksomhet
Ørjan Birger Steen	2011	Sikkerhet og beredskap
Tone Strand Molle	1998	Investering
Paul Sutter	1991	Bilde og videotjenester
Harald Sæther	2011	Skadeforsikring UW
Bjørn Torgeir Tandberg	2011	Informasjonsteknologi- og tjenester
Carl Wilhelm Tyrén	1983	Arkitektvirksomhet
Jon Versvik	1991	Undervisning
Bjørn Walther	2000	El-kraftvirksomhet

A2

Presidenter og sekretærer i Bærum Rotary Klubb 1953/54 – 2013/14

President	Rotaryår	Sekretær
Aasmund Midttun	1953/54	Kr. A. Andresen
Aasmund Midttun	1954/55	Kr. A. Andresen
Kaare Moe	1955/56	Ole K. Ringstad
Hartvig Munthe-Kaas	1956/57	Ole K. Ringstad
Harald Borgersen	1957/58	Odd Eriksen
Gunnar Bjelland	1958/59	Odd Eriksen
Kr. A. Andresen	1959/60	Oskar W. Andresen
Hans A. Astrup	1960/61	Oskar W. Andresen
Otto Beck	1961/62	Fritz Holm
Håkon Stenstadvold	1962/63	Fritz Holm
Odd Eriksen	1963/64	Sv. Bruun Knudsen
Baard Hjelde	1964/65	Sv. Bruun Knudsen
N. W. Pettersen-Hagh	1965/66	Reidar Johannessen
Fritz Holm	1966/67	Reidar Johannessen
Fritz Harreschou	1967/68	Gunnar Wiik
Finn Andvig	1968/69	Gunnar Wiik
Øyvind Selvik	1969/70	Gunnar Wiik
Rolf Kielland Juel	1970/71	Sverre F. Halvorsen
Bjarne Røhne	1971/72	Sverre F. Halvorsen
Sv. Bruun Knudsen	1972/73	Sverre F. Halvorsen
Sigurd Sparr	1973/74	Erik Samson Onarheim
Kristen Trulsrud	1974/75	Arne Karlsen

Olav J. Digranes	1975/76	J. Chr. Schönheyder
Sverre F. Halvorsen	1976/77	Anton Strand
Christoffer Owe	1977/78	Tor Øystein Selvik
J. Chr. Schönheyder	1978/79	Tor Øystein Selvik
Arne Kjekshus	1979/80	Tor Øystein Selvik
Erik Samson Onarheim	1980/81	Olav Midttun
Arne Karlsen	1981/82	Olav Midttun
Arvid Faye Bisgaard	1982/83	Sverre Rognlien
Olav Lindstad	1983/84	Sverre Rognlien
Nils Høeg	1984/85	Gunnar Nitschke
Rolf Gunnar Aspestrand	1985/86	Kristen Trulsrud
Pål Bjørnstad	1986/87	Kristen Trulsrud
Sigvart B. Eriksen	1987/88	Kristen Trulsrud
Finn B. Gomnæs	1988/89	Gisle Heuch
Simon Otto Fougner	1989/90	Gisle Heuch
Per-Olaf Berg-Jacobsen	1990/91	Gisle Heuch
Olav Dag Hauge	1991/92	Gabriel Lund
Odd Gunnar Skomsøy	1992/93	Gabriel Lund
Gisle Heuch	1993/94	Gabriel Lund
Carl Wilhelm Tyrén	1994/95	Gabriel Lund
Dag Mathiesen	1995/96	Christian E.S. Platou
Knut Løvdal	1996/97	Christian E.S. Platou
Erik H. Larsen	1997/98	Christian E.S. Platou

A3

Paul Harris Fellow

Nåværende og tidligere medlemmer av Bærum Rotary Klubb som er utnevnt til Paul Harris Fellow medalje.

Rolf K. Jelstad	1998/99	Christian Borgen
Bjarne Hager	1999/00	Christian Borgen
Christian Mevatne	2000/01	Gunnar Nitschke
Christian E.S. Platou	2001/02	Carl Wilhelm Tyrén
Terje Lia	2002/03	Carl Wilhelm Tyrén
Christian B. Herlofsen	2003/04	Carl Wilhelm Tyrén
Erik Jonson	2004/05	Ola Jørstad
Bjørn Næss	2005/06	Ola Jørstad
Morten Berner	2006/07	Ola Jørstad
Tone Strand Molle	2007/08	Harald Heimdal
Morten Kirkhus	2008/09	Harald Heimdal
Evy Allen Sivertsen	2009/10	Harald Heimdal
David H. Lowett	2010/11	Gisle Heuch
Bjørn Walther	2011/12	Gisle Heuch
Per-Olaf Berg-Jacobsen	2012/13	Gisle Heuch
Ørjan B. Steen	2013/14	Gisle Heuch

Aasmund Midttun	1979
Finn Andvig	1984
Kristen Trulsrud	1988
Oskar W Andresen	1990
Sigvart B Eriksen	1990
Arne Kjekshus	1990
Olav Lindstad	1990
Nils Høeg	1993
Odd Eriksen	1994
Per Esmann	1994
Fritz Harreschou	1994
Rolf Kielland Juel	1994
Erik Østbye	1994
Pål Bjørnstad	1997
Audun Boysen	1997
David H. Lowett	1997
Finn Gommæs	2004
Per-Olav Berg-Jacobsen	2006
Sverre Rognlien	2011
Jon Versvik	2011

A4

Medlemmer av Bærum Rotary Klubb som har utført oppdrag for D.2310, RI og/eller TRF

Kristian Andresen

GOSREP (guvernørens spesielle representant) ved etablering av Sandvika RK (1962/63)

Finn Gommæs

Medlem av GSE-komiteén (2010 – 2012) i D2310
Leder for GSE-team til Canada/USA (2010).

Arne Kjekshus

Medlem/leder av distriktsrådet (1987 – 1993)
Guvernør 1989/90.
Leder for møte for nordeuropeiske soner, Rotary (Oslo 1990)
Representant for RI-presidenten under distriktskonferanser i Norge, Sverige og Finland (1992 – 1995)
RRFC (regional Rotary Foundation Coordinator) for nordeuropeiske soner (1993 – 1995)
Arrangør av The Rotary Foundation – seminarer (1993 – 1995)
Delegat ved COL – samlingene i 1995 – 1998
Medlem av Norsk Rotary Forums Informasjonskomité (1993 – 1998)

Olav Lindstad

GOSREP ved etablering av Lysaker RK (1984/85)
Medlem av distriktsrådet (1987 – 1991)

Christian Mevatne

Medlem av GSE-komiteén (2006 – 2009) i D2310
Leder for GSE- team til South Carolina, USA i 2008

Aasmund Midttun

GOSREP ved etablering av Asker RK (1955/56)

Gunnar Wiik

GOSREP ved etablering av Bekkestua RK (1974/75)

A5

Sluttrapport for 50-års jubileumsprosjektet «Yrkesstolthet i byggebransjen»

24. mars 2004 passerte Bærum Rotary Klubb den første milepælen i et spennende prosjekt som idémessig startet våren 2003.

Ideen til prosjektet ble inspirert av Rotarys fokus på etikk. Siden Rotary er en yrkesorganisasjon kom det raskt frem at temaet måtte være knyttet til yrkesetikk. Dette er et meget aktuelt og interessant tema, men vi innså snart at et prosjekt knyttet til yrkesetikk rent generelt kunne lide samme skjebne som alle de andre forsøkene på å sette etikkintensjoner om til praktisk handling.

Vi valgte derfor å gjøre problemstillingen helt konkret. Hovedmålet ble derfor formulert slik:

Å initiere en prosess for å fremme yrkesstoltheten i byggebransjen.

Vi fant fort ut at det var et ambisiøst prosjekt. De problemer og symptomer som synliggjøres gjennom avisartikler og egne erfaringer er et resultat av mange faktorer.

Hvordan skulle vi så legge opp prosjektet i forhold til hovedhensikten?

Hvem er de mest sentrale aktørene og påvirkerne av de holdninger og den atferden vi vi ønsker å påvirke?

Siden problemstillingen handler om verdisyn, ble det naturlig å starte med systematisering av de faktorene som inngår i «verdikjeden». Ut fra alle de aktørene som direkte eller indirekte påvirker holdninger, atferd og derved det endelige sluttresultatet, valgte komiteén å konsentrere seg om følgende aktører og påvirkere:

24. mars 2004 passerte Bærum Rotary Klubb den første milepælen i et spennende prosjekt som idémessig startet våren 2003.

Ideen til prosjektet ble inspirert av Rotarys fokus på etikk. Siden Rotary er en yrkesorganisasjon kom det raskt frem at temaet måtte være knyttet til yrkesetikk. Dette er et meget aktuelt og interessant tema, men vi innså snart at et prosjekt knyttet til yrkesetikk rent generelt kunne lide samme skjebne som alle de andre forsøkene på å sette etikkintensjoner om til praktisk handling.

Vi valgte derfor å gjøre problemstillingen helt konkret. Hovedmålet ble derfor formulert slik:

Å initiere en prosess for å fremme yrkesstoltheten i byggebransjen.

Vi fant fort ut at det var et ambisiøst prosjekt. De problemer og symptomer som synliggjøres gjennom avisartikler og egne erfaringer er et resultat av mange faktorer.

Hvordan skulle vi så legge opp prosjektet i forhold til hovedhensikten?

Hvem er de mest sentrale aktørene og påvirkerne av de holdninger og den atferden vi vi ønsker å påvirke?

Siden problemstillingen handler om verdisyn, ble det naturlig å starte med systematisering av de faktorene som inngår i «verdikjeden». Ut fra alle de aktørene som direkte eller indirekte påvirker holdninger, atferd og derved det endelige sluttresultatet, valgte komitéen å konsentrere seg om følgende aktører og påvirkere:

- Utdannelsesinstitusjoner, inkl. lærlingeordningen
- Entreprenører
- Byggherrer
- Byggenæringens landsforening

For å kunne slutføre prosjektet besluttet klubbens styre å «gjenvelge» komitéen for året 2002-03.

Komitéen besto av Tone Strand Mølle (formann), Erik Larsen, Tom Røhne, Erik Østby, Sverre Rognlien Gisle Heuch og Finn Gonnæs.

Finn Gonnæs fungerte som formann i året 2003-04.

I den siste delen av rotaryåret 2003-04 utarbeidet komitéen en plan for gjennomføring av prosjektet. Prosjektet var nå løftet opp til å bli et hovedprosjekt i forbindelse med klubbene 50-års jubileum.

Opplegg og gjennomføring

Prosjektet ble gjennomført med fire møter i klubben, to i høstsemesteret og to i vårsemesteret, samt et Intercitymøte i forbindelse med klubbens 50-års jubileum 24. mars 2004.

De fire møtene i klubben ble lagt opp rundt følgende temaer og foredragsholdere:

Møte 1:

Fokus på de større entreprenørenes rolle i byggeprosessen

Tema: «Hvordan kan utvikling av yrkesstolthet fremme verdier?»

Innlegg ved Kolbjørn Gigstad, Selvaagbygg

Møte 2:

Fokus på skoleverket

Tema: «Hvordan kan skoleverket påvirke holdninger og atferd?»

Innlegg ved rektor Inger-Marit Øymo, Nesbru Videregående Skole

Møte 3:

Fokus på byggenæringens rolle

Tema: «Hvordan kan arbeidsledelse påvirke yrkesstolthet?»

Innlegg ved daglig leder Erik Jonson, Jonson Entreprenør AS (og Bærum Rotary Klubb)

Møte 4:

Fokus på byggenæringens rolle

Tema: «Hvordan kan et bransjeforbund påvirke yrkesstoltheten?»

Innlegg ved Odd N. Trender fra Byggenæringens Landsforening

Intercitymøte 24. Mars

Følgende referat ble skrevet av Gisle Heuch for publisering i Guvernørens månedsbrev:

ETIKK I BYGGEBRANSJEN

Intercitymøte i Bærum

I forbindelse med Bærum Rotary klubbs 50-års jubileum arrangerte Bærumsklubbene 24. mars et intercitymøte i i Sandvika. Det sentrale temaet etikk ble tatt opp til bred debatt.

For å gjøre det mest mulig konkret, hadde man konsentrert seg om en stor og viktig bransje – nemlig byggebransjen.

Som det vil være kjent har denne bransjen ved en rekke anledninger vært utsatt for skarp kritikk på dette området. Det var derfor meget interessant å følge debatten, hvor deltakerne var usedvanlig godt kvalifiserte til å drøfte disse spørsmålene, nemlig:

- Adm. Dir. Sverre A. Larsen, Byggenæringens Landsforening
- Rektor Inger-Marie Øymo, Nesbru Videregående Skole
- Stein Ekkeren, Leder av eiendomsforvaltningen i Bærum kommune
- Daglig leder Erik Jonson, Jonson Entreprenør AS

Selve debatten ble ledet av en av landets ledende spesialist på etikk-området, dr. Heidi von Weltzien Høivik, BI, samt redaktør Tor Chr. Bakken fra Asker og Bærums Budstikke.

Møteleder var formannen i Yrkeskomitéen, Finn Gonnæs, som bl.a. pekte på at de fleste av de mange feil man ser i byggeprosjekter, viser brist i etiske holdninger og følgelig manglende respekt for sitt yrke blant utførende medarbeidere. Derfor lot han det konkrete tema for møte bli følgende:

Hvordan fremme yrkesstolthet i byggebransjen?

Rektor Inger-Marit Øymo understreket at dette var et tema det er utrolig

viktig å få satt søkelyset på. Skolen leverer jo de nye håndverkerne, og den holdningen de har til sitt yrke når de går ut i arbeidslivet er naturligvis meget viktig for bransjen fremover. Derfor må skolen være seg bevisst hvordan elevene trenes opp, gi klare tilbakemeldinger med både ris og ros. Skolen må også påpeke den betydningen det har for hele samfunnet at arbeidet utføres skikkelig, dvs at man kan være stolt av resultatet. Så ble spørsmålet sendt videre til entreprenørene. Hvem tar seg så av ånden på selve arbeidsplassen?

Konsernsjef Per Afreth var disse forholdene meget bevisst, og hevdet at både han selv og medarbeiderne – i alt ca. 3000 – følte stolthet over de prosjekter man i dag arbeider med, for eksempel nye jernbanebroer m.m. i Sandvika.

Bedriften hadde tatt i bruk spesielle amerikanske kvalitetssikrings – systemer hvor bl.a. toppsjefen selv deltok aktivt i alle diskusjoner om evt skadeårsaker og tiltak.

En engasjert redaktør i Asker og Bærums Budstikke, Tor Chr. Bakken, spurte inkvisitorisk hvordan bransjen kan «forsvare» de mange byggeskandalene.

Direktør Sverre Larsen pekte på at man regner over 20 forskjellige «underbransjer» med i byggebransjen, deriblant mange små og dessverre noen tvilsomme aktører. Totalt frykter man at slurv koster opp mot 10 milliarder kroner pr år.

Larsen hevdet at BNL ønsker seg en mer koordinert og kraftig kontrollvirksomhet fra offentlige etater. Videre utgjør de store svingningene i arbeidsomfanget i bransjen et stort problem, som fører til nedbemanning det ene året og mangel på arbeidskraft det neste. Han gjorde oppmerksom på at hele byggebransjen, med kanskje 300.000 ansatte i dag, representeres av ¼ stilling i næringsdepartementet., mens landbruket har et helt departement.

Avdelingssjef Stein Ekkeren pekte på at etter hans erfaring var det ikke bare de små entreprenørene som leverte dårlig arbeid. Som profesjonell byggherre opplevde han like ofte feil fra de store firmaene. Tidvis måtte

han, til sin beklagelse, konstatere at advokater hørte til de viktigste deltakerne i bygge- prosessen.

Daglig leder Erik Jonson gjorde oppmerksom på at tidspress fra byggherre ofte fører til problemer. Personlig hadde han stor glede av å se ekte stolthet blant egne ansatte over godt utført arbeid. Han understreket betydningen av at ledelsen også viste genuin interesse og gav ros ved slike anledninger.

Ekkeren mente at yrkesstolthet ofte henger sammen med kompetanse. Her ser man betydningen av videre opplæring på byggeplass, både når det gjelder teknikk og bruk av nye materialer. Man vet at Byggekontrollen ikke kommer tilbake, og at selvkontrollen må skjerpes. I den sammenheng er det viktig at dårlig arbeid medfører konsekvenser, som for eksempel tap av rett til arbeid i visse tiltaksklasser og byggerett.

Deltakerne var enige om at det er svært viktig å holde fokus på dette temaet fremover. I et nærmere samarbeid mellom alle aktørene – og med pressen som viktig vakthund - må entreprenørene holde temaet YRKESSTOLTHET «varmt» og således bidra til å utvikle bransjens etiske plattform videre.

120–130 rotarianere var levende til stede under et usedvanlig interessant intercity-møte.

Oppsummering:

I ettertid er vi stolte over selve prosjektet og gjennomføringen. Vi vet at vi har satt fokus på etiske problemstillinger som skal oppta Rotary. Vi fikk engasjement og oppmerksomhet rundt et viktig etisk og samfunnsøkonomisk tema. Prosjektet lot seg gjennomføre på grunn av en helhjertet innsats fra en entusiastisk og bidragsgivende yrkeskomité.

Ønsket var å bidra til å initiere en prosess som berørte parter skulle føre videre. Dette innebærer ikke at vi har sluppet taket i problemstillingene. For Yrkeskomitéen i Bærum Rotary Klubb blir dette et yrkesetikprosjekt som skal stå på agendaen også i tiden som kommer.

Finn Gommæs

A6

Sluttrapport for prosjektet «En ett-semester innføring i markedsøkonomi for kvinnelig student ved Det Økonomiske Universitetet i Praha»

I 1998 startet Bærum Rotary Klubb et prosjekt som gikk ut på å gi et seks måneders stipend til studieopphold ved BI i seks måneder, alle kostnader betalt. Det skulle resultere i et niårig engasjement fra BRKs side i årene 1998 – 2006.

Bakgrunn for prosjektet var følgende:

Ungdomsutveksling er en høyt prioritert oppgave i Rotary. BRKs medlemmer har i mange år tatt imot og sendt ut utvekslingsstudenter i alder 16–17 år, som regel til og fra USA. Denne ordningen stoppet etter hvert opp av to grunner:

Norske klubber fikk som regel ikke ungdom av det kaliber vi ønsket. Norge var ikke deres førstevalg blant verdens nasjoner, og mange av dem var umodne og hadde personlige problemer, noe som ikke gjorde det lett for vertskapsfamiliene.

BRKs medlemmer gikk etter hvert over fra å være foreldregenerasjon til besteforeldregenerasjon, uten hjemmевærende barn, hadde derfor ingen å sende ut.

Klubben ønsket imidlertid å ha et internasjonalt prosjekt som den kunne samle seg om.

Når en klubb skal inn i et prosjekt er det tre grunnleggende forutsetninger som må ligge til grunn:

Klubben må gi sin legitimitet til prosjektet ved å gi det sin fulle støtte, sikre at prosjektet er i Rotarys ånd, kvalitetssikre det ved å følge det opp, og naturligvis se til at det er i tråd med medlemmenes ønsker.

Klubben må være beredt til å støtte prosjektet økonomisk innen vedtatte budsjetttrammer. Og ikke minst, prosjektet må ledes og gjennomføres av engasjerte medlemmer.

Ideen om å gi et stipend til en student fra det gamle Øst-Europa var nærliggende. Vårt medlem og prorektor ved BI, Heidi von Weltzien Høivik, sørget for kontakten med vår samarbeidspartner Prague University of Economics og et halvårlig stipend på BI. Medlemmene skulle sørge for kost og logi på frivillig basis, og klubben stå for øvrige utgifter.

Vi valgte å ta kvinnelige studenter i alder 22-24 år av to grunner, dels fordi vi ønsket å styrke kvinners stilling i et stadig mannsdominert samfunn, dels fordi piker har lettere for å gli inn i og ta et tak med i det daglige familieliv, noe som har gjort at også enslige kunne fungere som vertskap.

Prosjektet er avsluttet, og vi skal nå ha svarene på evalueringsprosessen.

Noen momenter fra evalueringen av prosjektet:

Vi var usedvanlig heldig med stipendiatene. En sterkt medvirkende årsak til dette var at tidligere stipendiater deltok i utvelgelsen av den neste gjennom intervjuer og innstillinger. Dette sikret kvaliteten, og de gjensidige forventninger og forutsetninger ble klarert på forhånd.

Alle studentene har vært meget lette å ha i huset og har raskt følt seg som hjemme. De innordnet seg på kjøkkenet, og holdt naturligvis sitt eget tøy, rom og bad i orden. Det var således svært lite ekstra arbeid å ha dem i huset.

Studentene hadde en travel hverdag, med obligatoriske forberedelser til forelesninger, diskusjoner under forelesningene, og med påfølgende prosjektarbeider. BIs opplegg er langt mer engasjerende og teamorientert enn hva de var vant til fra Praha. Men det ble også tid til hyggelig samvær. Vår bakgrunn i forskjellige kulturer ga grunnlag for mange og interessante diskusjoner om kveldene, samtidig som de var meget motagelige for informasjon om vårt land og vår kultur, verdier vi tror de kunne ha nytte av senere i livet. De fleste var også sporty, og deltok på adskillige reiser, ski- og hytteturer med vertsfamiliene

Ved å velge kvinnelige studenter bidro vi til å styrke kvinnens stilling i et samfunn som enda er mannsjøvinistisk, og ikke kommet så langt på likestillingsområdet som vi i hvert fall selv mener vi er det. Dette bekrefte ved at de unge kvinner har stilt vesentlig strengere krav til sine fremtidige ektefeller og til dels også familien etter at de har kommet hjem. De kommer fra svært forskjellig bakgrunn, men har det til felles at de er svært ambisiøse og intelligente. Tsjekkisk politikk og administrasjon er naturlig nok enda preget av 50 års kommunistregime, og foreldregenerasjonen har mistet meget av sin kreativitet, engasjement og entusiasme. Vi har derfor blitt viktige ressurspersoner for dem.

Det er blitt knyttet sterke vennskapsbånd mellom de to nasjoner, mellom vertsfamiliene og studentene, og i stor grad også med deres familier. Dette blir bekreftet av de mange gjensidige besøk og utveksling av E-mails og telefoner. Dette har åpenbart bidratt til glede og berikelse også for vertskapene, og mange holder fortsatt kontakt med stipendiatene. Ut fra de erfaringer som ble gjort var det naturlig å gå videre med prosjektet i en fase 2.

Vi vet alle hvor betydningsfullt det er å ha et godt virkende nettverk, enten det er i privatlivet eller i yrkessammenheng. Sjansene for å lykkes i livet er i stor grad avhengig av dette. Disse kvinnene fikk en unik mulighet til å danne et slikt nettverk, et nettverk hvor de gjensidig kan støtte og ikke minst inspirere hverandre. Vi har mange eksempler fra vårt eget land i nettverksmiljøer hvor langt over gjennomsnittet for befolkningen har gjort karriere innen næringsliv, politikk eller forvaltning. Vårt prosjekt binder kvinnene sammen gjennom en felles referansebakgrunn, og utvelgelsesprosessen sikret at de har mange like interesser og verdinormer. De arbeider i Praha, men i forskjellige selskaper. De holder kontakten med hverandre og møtes fra tid til annen.

De ble etter hvert ni stipendiater, så mange at de begynner å ligne på et mini Rotary. Det er vårt håp at en dag skal noen av dem, og helst alle, bli fullverdige medlemmer av Rotaract eller Rotary, med tilgang til det enorme nettverk vi besitter. Vi holder tanken varm, men har forståelse for at ukentlig møteplikt foreløpig kan være et hinder mot å bli medlem for mennesker i etableringsfasen.

Dette har vært et av våre mest vellykkede prosjekter, og vi vil anbefale andre klubber å tenke i disse baner når de skal vurdere et internasjonalt prosjekt.

Hva fikk så stipendiatene ut av prosjektet

Kamila uttrykker det slik:

From the professional point of view the exchange study program in Norway has enriched our educational preparation for the career by high quality level in BI together with the social experience of living in 6 different families. In BI students learn a lot of team work, project handling and presentations, which in that time was not common at the Business school in Prague, but which is actually crucial for the real business life. It was also good to see interpretation of different subjects from other point of view to get better understanding of the topic.

Social experience with other students from different countries and especially with family members was very useful to develop social adaptability, communication skills and level of social IQ. All these have for sure improved our chances to have good start in the professional life and I dare to say that we all have succeeded. Some of us have reached to management positions, one of students has found job in Norwegian company. All of girls managed over the maternity leave to work part time even though this is very rare practice in the Czech Republic.

Personally wise the Rotary exchange program can be seen from two aspects. Firstly, all of us who stayed in Norway have made great friendship with hosting families, some of relations keep strong and intensive until nowadays. Secondly, since there were 9 students in total over the years, we have managed to create very special and valuable network, unofficially we call it "Norwegian club". It is very good for the better life comfort - we support each other personally, but also professionally and for sure we will benefit from this in the future.

Last, but not least benefit of the exchange program was experience with the Norwegian society in comparison with the post-communist Czech culture. We could experience high level of personal independence and fairness, equality between men and women, very strong realization

of women in the professional sphere, low level of corruption and political responsibility. All these have for sure influenced our moral standards which we tend to use and push in our life in the Czech Republic.

The exchange Rotary program has been in overall beneficial for all of us and we are grateful for this opportunity.

Marie sier det på denne måten:

What the project meant to me personally

The stay increased my self-confidence. I found out that I am able to study in foreign country in foreign language far away from my friends and family. It was difficult for me at the beginning but I managed to overcome this feeling and then I became stronger than before. I found out that you can find good friends everywhere if you are opened and positive person. I learnt quite a lot from Norwegian way of living as well. If my dad is complaining about what hurts him in his body, I always tell him start doing some exercise, look at Per-Olaf, he was cycling through whole Scandinavia in your age.

What the project meant to me professionally

Definitely my studies abroad helped me to find a good job. Without this item in my CV I would be only one of many students who apply for a job. But with my stay abroad I was different and interesting. Studies abroad show that you are independent and capable person. Studying in Norway did not help me in respect of technical knowledge, in one semester it is impossible, but it broadened my perspectives and improved my presentation skills. And last but not least, Norway is always interesting topic to discuss with my clients during business lunch.

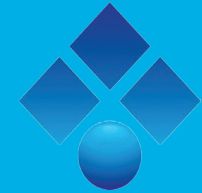
Per-Olaf Berg-Jacobsen

VI GRATULERER
BÆRUM ROTARY
KLUBB MED 60 ÅRS
JUBILEET!

Vi gratulerer Bærum Rotary Klubb
med 60-års jubileet!

Norconsult

DNB

Bank fra
A til Å

ROTARY GRUNNLAGT 1905